СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 2 КВІТНЯ 1999 ЧИСЛО 14 VOL. CVI FRIDAY, APRIL 2, 1999 No. 14

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Дзвонять дзвони, гомін лине
Ген високо до небес,
Бо сьогодні день великий –
З мертвих Божий Син воскрес!

„СКІЛЬКИ РАДОСТИ І НАДІЇ!"

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ ПАТРІЯРХА КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ РУСИ-УКРАЇНИ ФІЛАРЕТА ПРЕОСВЯЩЕННИМ АРХИПАСТИРЯМ І ПАСТИРЯМ, ЧЕСНОМУ ЧЕРНЕЦТВУ І ВСІМ ВІРНИМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ КИЇВСЬКОГО ПАТРІЯРХАТУ

Дорогі браття і сестри!
Христос Воскрес!

Скільки радости і надії вкладаємо ми в ці слова! З яким надхненням ми повторюємо їх безліч разів у пасхальні дні! І що означають вони для кожного з нас? В них сконцентровано сутність нашої віри, сенс нашого життя. Без воскресіння нема ні християнства, ні вічности.

Якщо Христос, розіп'ятий на хресті, помер і воскрес, – значить, Він є істинний Син Божий, наш Спаситель і Визволитель. В Нього слід вірувати, на Нього треба покладати надію і любити Його всім серцем.

Якщо Христос воскрес, – це зна-

(Закінчення на стор. 10)

НЕСТРИМНИЙ ПОРИВ НАШОГО СЕРЦЯ

ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ, ПРЕПОДОБНОМУ ЧЕРНЕЦТВУ ТА БОГОЛЮБНИМ ВІРНИМ – МИР У ГОСПОДІ І НАШЕ АРХИЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ!
– ХРИСТОС ВОСКРЕС!

„Прийдімо, у цей урочистий День Воскресіння, станьмо учасниками нового виноградного плоду, божественної радости і царства Христового, оспівуючи Його, як Бога навіки".
(Канон Пасхи, пісня 8)

В цей світлий Празник Христового Воскресіння з радістю насолоджуємося любов'ю, що її виявив до нас Всемогутній Бог, і піснями радости святкуємо перемогу Христа над смертю. З ангелами радісно звіщаємо всім: „Нині спасіння світові, бо воскрес Христос, як всемогутній" (пасхальний канон, пісня 4).

Святий Іван Богослов, „учень, що його любив Ісус" (Ів. 21:20), запевняє нас, що „Бог – це любов"

(Закінчення на стор. 10)

„МИ ТАКОЖ ВОСКРЕСНЕМО ДО НОВОГО ЖИТТЯ"

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ ПОСТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЄПИСКОПІВ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ, У ХРИСТІ ДИЯКОНСТВУ, ПРЕПОДОБНОМУ МОНАШЕСТВУ І ПОБОЖНИМ ДІТЯМ НАШОЇ ЦЕРКВИ, ДОРУЧЕНИМ НАШІЙ АРХИПАСТИРСЬКІЙ ОПІЦІ

Мир Вам Воскреслого Господа нашого і Бога Ісуса Христа!
Христос Воскрес!

По всьому світі у цьому році, присвяченому українській право-

(Закінчення на стор. 10)

Вячеслав Чорновіл загинув в автомобільній катастрофі

Вячеслав Чорновіл

У четвер, 25 березня, в автокатастрофі загинув провідник Народного Руху України, народний депутат Верховної Ради, голова фракції НРУ Вячеслав Чорновіл. Трагедія сталася о 23.30 поблизу селища Городище Бориспільського району, на автошляху Бориспіль-Золотоноша. В результаті зіткнення легкового автомобіля "Тойота" з вантажним автомобілем КамАЗ загинули голова НРУ Вячеслав Чорновіл та його водій і помічник-консультант Євген Павлов. Пресекретаря НРУ Дмитра Понамарчука, що також перебував у авті, госпіталізовано. За даними міністерства внутрішніх справ, зіткнення скоїв Є.Павлов. У ніч з 25 на 26 березня, коли сталась аварія на Бориспільському шосе, керівники Руху повертались з Кіровограду двома автомобілями. В першому їхали В.Чорновіл та прес-секретар керівника Руху Д. Понамарчук. В другому разом з водієм перебували народний депутат Генадій Удовенко та член Центрального проводу Руху Андрій Ніцой. Після того, як на дорозі несподівано з'явився вантажний автомобіль з причепом, Є.Павлов різко загальмував, але зіткнення уникнути не

(Закінчення на стор. 3)

Про похорон, співчуття, спогади про видатного українського діяча і патріота читайте на стор. 3, 4, 6, 7

НАТО бомбардує Сербію

***ПОСЕРЕДНИЦТВО УКРАЇНИ В КОНФЛІКТІ В КОСОВІ** – коментує постійник представник України при ООН В. Єльченко на прохання кореспондента "Свободи". Стор. 2*

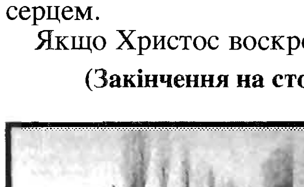
***ЩО НАСПРАВДІ СТОЇТЬ ЗА ПОДІЯМИ НА БАЛКАНАХ** – точка зору київського вченого. Стор. 2*

***МІЖ МОЛОТОМ І КУВАДЛОМ** – аналізує політичний коментатор "Свободи". Стор. 5*

У середу, 24 березня, Президент Бил Клінтон публічно звинуватив югославського президента Слободана Мілошевіча в роздмухуванні „ет-

(Закінчення на стор. 2)

■ ОСТАННЯ ДОРОГА ЧОРНОВОЛА
Стор. 1, 3, 5, 6

Дорога Бориспіль - Золотоноша. Повздовжня чорна лінія - гальмовий шлях "Тойоти" Фото Віктора Демидова (УНІАН)

■ ПОСТІЙНИЙ ПРЕДСТАВНИК УКРАЇНИ В ООН —ПРО КОСОВО
Стор. 2

■ ДІЯСПОРА ВКЛОНЯЄТЬСЯ КОБЗАРЕВІ
Стор. 14

ТОЧКА ЗОРУ

Рятують Косово, ризикуючи Україною

Що насправді стоїть за подіями на Балканах?

Край Косово, в якому майже 90 відсотків населення складають албанці, після скасування автономії кілька років тому, ще до розпаду цієї балканської імперії, став зоною не тільки міжнаціонального, політичного, але й військового протистояння. Мабуть, маленька Юґославія навряд чи стала б в кінці другого тисячоліття іґнорувати волю народів жити у вільних етнічних державах, керуватися своїм, а не чужим законом, мати своїх, а не чужих керівників. Але треба врахувати, що Юґославія завжди була форпостом Росії в центрі Европи і виконувала накази Москви.

Протягом останніх років Москва вивчала в Юґославії реакцію демократичних країн на придушення національно-визвольних рухів і повернення в імперське стійло народів, які щойно здобули незалежність.

Сучасні події в Юґославії – то втілення диявольського задуму Москви, яка хоче втягнути Україну у військовий союз – з подальшим скасуванням нашої незалежності або надання їй формального, декоративного характеру. Розправи над мирними жителями Косово, заборона на введення в цю провінцію миротворчих сил НАТО, непоступливість юґославської делеґації на переговорах, звернення юґославських парляментаріїв до нашої Верховної Ради (в яку за підтримки російських засобів масової інформації і аґентури на виборах минулого року пройшло стільки депутатів, скільки треба було для створення лівого керівництва нашого законодавчого органу) – все це було підготовкою до головних рішень нашої промосковської ВР цього скликання, які прийняті 24 березня і мають привести до політичної ізоляції, фінансового тиску, економічної бльокади України всіма европейськими структурами і демократичними державами, розриву з НАТО, на допомогу якого ми могли б розраховувати на випадок російської агресії.

Крім того, щоб назавжди відштовхнути нас від демократичної спільноти і кинути в лабети лужковської Москви, наші депутати прийняли постанову про перегляд ядерного статусу України. Поскільки Україна своєї ядерної зброї не має, а можливості національної економіки не дозволяють навіть говорити про створення такої зброї, то ця постанова може бути корисна лише Росії, яка тепер, „на прохання" нашої Верховної Ради, може ввести в Україну військо, оснащене ядерною зброєю, або, влаштувавши за допомогою лівих провокацію, пришле на

(Закінчення на стор. 5)

ВОЄННІ ДІЇ НАТО В КОСОВІ

(Закінчення зі стор. 1)

нічних пристрастей та релігійного розподілу" в Косово, що також наражує на небезпеку сусідні держави. Майже в той самий час Організація Північно-Атлантійського Договору (НАТО) розпочала бомбардування юґославських військових і протилетунських оборонних об'єктів у Косово, Сербії та Чорногорії. Увечері того ж дня Президент Клінтон виступив по телебаченню з промовою до американського народу, в якій виснив причини дій НАТО та участи в них США. Він підкреслив, що бомбардування спрямоване на „припинення жорстоких сербських репресій".

Як відомо, Кофі Анан, генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй, фактично схвалив згадані бомбардування та звинуватив Юґославію у непоступливості і впертому відкиданні пропозицій, спрямованих на політичне примирення. Серед п'ятьох постійних членів Ради Безпеки ООН, яка складається з 15 країн, три держави – США, Британія і Франція – виступили за військові дії НАТО в Сербії. Натомість Росія і Китай гостро засудили бомбардування НАТО, назвали їх незаконними і такими, що загрожують стабільності світової безпеки. У тому, що Росія протестує, немає нічого дивного, бо ж вона завжди була союзником Сербії, але за російськими протестами, як звичайно, криється інше – заздрість, що США втішаються становищем світової потуги, та побоювання, що нинішня акція НАТО може стати прецедентом встрявання у внутрішні етнічні конфлікти, як наприкад, Чечні. Але коли Росія внесла до Ради Безпеки резолюцію про негайне припинення бомбардування, називаючи це „величезним порушенням не тільки статуту ООН, але й незалежности Югославії", то її було категорично відкинено: „за" проголосували тільки Росія, Китай і Намібія.

Прихильники сербської „справедливости" щодо Косово гучно протестували перед американськими амбасадами в багатьох країнах Европи, включно з Росією, де навіть була спроба з міномета обстріляти будинок амбасади, але поліція цьому вчасно перешкодила.

Однак, з п'ятиденної перспективи виглядає, що бомбардування НАТО зміцнило становище С. Мілошевіча в країні, а заразом і збільшило жорстокості сербських військ особливого призначення та військової поліції проти етнічних албанців у Косово. У висліді, стає інтенсивнішим масовий вихід цих людей до Албанії, Македонії та Чорногорії, де з години на годину зростає кількість біженців, яких ці країни неспроможні розмістити, нагодувати чи дати негайну лікарську допомогу.

Офіційні чинники НАТО і США стверджують, що жорстоко-нелюдська сербська кампанія проти етнічних албанців у Косово виглядає як зумисно спрямоване витіснення з цієї провінції більшости її мешканців — етнічних албанців.

(За матеріялами "Нью-Йорк Таймс" підготувала **Х.В.– Ференцевич**)

На фото (стор. 1): Мапа військових протиповітряних сербських об'єктів, збомбардованих збройними силами НАТО.

Київ виступив посередником у конфлікті навколо Косова

Володимир Єльченко

Постійний представник України при ООН В. Єльченко про реакцію в Раді Безпеки на миротворчу ініціятиву України

У конфлікті навколо Косова із ініціятивою бути посередником між країнами НАТО і Юґославією виступила Україна. Незіпсовані стосунки із офіційним Белґрадом з одного боку, та нормальні взаємини із НАТО, з іншого, надають Україні унікальний шанс виступити в ролі посередника у вреґулюванні збройного конфлікту навколо Косово, – **сказав у телефонному інтерв'ю із кореспондентом "Свободи" постійний представник України при ООН Володимир Єльченко.** — В рамках цієї ініціятиви розробляються дипломатичні кроки в двох напрямках: особисто шефом української дипломатії та постійним представництвом України при ООН. 27 березня міністер закордонних справ Борис Тарасюк та міністер оборони України Олександер Кузьмук зустрілися із Слободаном Мілошевічем у Белґраді. Володимир Єльченко виступив на другому засіданні Ради Безпеки, присвяченому кризі навколо Косово. Він повідомив про візиту до Белґраду Б. Тарасюка в рамках посередницької місії, з якою виступила Україна. Посередництво Києва, на думку посла Єльченка, не закінчиться візитом до Белґраду. Швидше всього, за цим підуть контакти із Сполученими Штатами, з Великою Британією, із іншими країнами, членами НАТО, із сусідами України, а також Юґославії. За словами посла, ініціятиву України сприйняли в Раді Безпеки з великою зацікавленістю, зокрема делеґація Росії. Ціла низка постійних представників висловила не лише інтерес, але й готовність допомогти Україні у посередництві, хоч лише після того, коли стане відомо про реакцію Мілошевича на ініціятиву Києва. Кажучи про результати голосування у Раді Безпеки з приводу пропозиції Росії засудити удари НАТО проти Юґославії, постійний представник України висловив здивування тим, що аж дванадцять із п'ятнадцяти членів Ради стали на бік НАТО. Росія фактично опинилася в ізоляції, разом із Китаєм і Намібією, єдиними країнами, які її підтримали. Те, що НАТО діє в Косово без санкції Ради Безпеки, на думку В. Єльченка, підриває ролю і місце Ради Безпеки і ООН в цілому в системі міжнародних відносин. "... Рішення про застосування сили може схвалювати лише Рада Безпеки. Це записано в Статуті ООН, і знайти арґументи проти цього просто неможливо". Удари НАТО проти Косово повинні були отримати санкцію Ради Безпеки.

Якщо Рада не зможе контролювати ситуацію в інших гарячих точках, то для чого взагалі нам потрібна Організація Об'єднаних Націй? – запитує посол. "Становище, яке склалося, викликає занепокоєння навіть не стільки стосовно конкретної ситуації навколо Косово, а взагалі стосовно ґльобальної системи міжнародних відносин у світі і ролі тих існуючих міжнародних організацій, які є – це і ООН, і ОБСЄ, і НАТО і інші реґіональні організації."

На питання про те, чи загрожує конфлікт, що вибухнув у Косово, українським миротворчим силам на Балканах, В.Єльченко сказав, що український батальйон в складі блакитних шоломів ООН дислокований у Боснії, поза зоною бойових дій.

Як і всі інші миротвочі підрозділи, він приведений в стан готовности, на випадок загрозливого повороту подій. Єльченка набагато більше турбує доля українських дипломатів в посольстві України в Белґраді, неподалік від якого вибухали бомби. Серед наступних кроків в межах посередницької ініціятиви України посол Єльченко планує зустрітися з головою Ради Безпеки, з генеральним секретарем ООН, щоб проінформувати їх про наслідки візити Тарасюка до Белґраду.

Цікаво, що серед країн, які позитивно оцінили ініціятиву України, члени НАТО Туреччина, Норвеґія, Польща, а також фактично всі сусіди Юґославії. Зараз ці країни чекають конкретних результатів ініціятиви України.

Показово, що з представниками таких провідних країн НАТО, як США чи Велика Британія, постійний представник України прямих контактів стосовно посередництва не мав. Його намагання зустрітися із постійним представником США не дали результатів. На його думку, США стоять на позиції не йти ні на які переговори із Мілошевичем, доки він не заявить, що погоджується на умови Рамбуйє.

Разом з тим, як повідомила кореспондента "Свободи" офіційна представниця Державного департаменту, яка побажала лишатися неназваною, "Сполучені Штати заохочували Україну використати свої дипломатичні канали, щоб вплинути на Мілошевича, але водночас висловили занепокоєння з приводу небезпеки для міністра закордонних справ України, яку може крити подорож до Белґраду", з огляду на воєнні дії. Сполучені Штати вже було поінформовано про наслідки візити Тарасюка, проте представниця Держдепартаменту відмовилася як подати будь-які дані про результати зустрічі із Мілошевичем, — мовляв, це суто дипломатична інформація, — так і коментувати їх.

Юрій Шевчук

Вячеслав Чорновіл загинув в автомобільній катастрофі

(Закінчення зі стор. 1)

вдалось. За неперевіреними даними, гальмівний шлях "Тойоти" становив близько 40 метрів, швидкість автомобіля перевищувала 120 кілометрів на годину. Останніми словами, які сказав В.Чорновіл по мобільному телефону, були: "Під'їжджаємо до Києва". Водієві народного депутата Генадія Удовенка, автомобіль якого їхав слідом за автомобілем В.Чорновола, вдалося уникнути зіткнення. Похорон В.Чорновола відбувся у понеділок, 29 березня. Верховна Рада вшанувала пам'ять народного депутата хвилиною мовчання.

В.Чорновіл народився 24 грудня 1937 р. у Звенигородському районі Київської области (нині Черкаської области) у родині сільських вчителів. Належить до Української Автокефальної Православної Церкви. У 1960 році з відзнакою закінчив факультет журналістики Київського державного університету, за фахом – журналіст. У 1960-1963 роках був редактором молодіжних передач Львівської студії УТ. У 1963-1965 роках - комсорг будівництва Київської ГЕС, редактор багатотиражної газети, завідувач відділом газети "Молода гвардія", аспірант Київського педагогічного інституту. У 1965 р. звільнений з роботи за участь у правозахисному русі. До квітня 1966 р. працював літературним співробітником газети "Друг читача". Вигнаний з роботи за відмову давати свідчення на політичному процесі у Львові. На Заході опублікував книжки "Лихо з розуму" (1966), "Правосуддя чи рецидиви терору" (1967). У серпні 1967 р. заарештований і засуджений на три роки ув'язнення (термін скорочено наполовину за амністією). Поновив самвидавний "Український вісник". У січні 1972 року заарештований і засуджений на 6 років ув'язнення і три роки заслання за "антирадянську агітацію та пропаґанду". Заслання відбував у Якутії. У квітні 1980 знову заарештований і засуджений за сфабрикованим звинуваченням на п'ять років ув'язнення. У 1983 році звільнений достроково за протестом прокурора Якутії. У 1987 році організував, а з липня 1987 став одним з робочих секретарів Української Гельсінкської спілки. У квітні 1990 року був обраний головою Львівської обласної Ради народних депутатів. У 1991 був кандидатом у Президенти України, набрав 23,7% голосів. У квітні 1992 року подав у відставку з посади голови облради після обрання співголовою НРУ. Лавреат державної премії Ук-раїни ім.Шевченка. Народний депутат України, голова фракції НРУ у Верховній Раді України.

На цих автомобілях Вячеслав Чорновіл та Генадій Удовенко вирушили з Кіровограда до Києва (ліворуч - "Пежо" Г.Удовенка, праворуч "Тойота" В. Чорновола)

Міністер внутрішніх справ Юрій Кравченко зазначив, що у МВС виключають "навіть можливість замаху" на народного депутата В.Чорновола. Він назвав цю подію "трагічним збігом обставин". За словами міністра, машина врізалась у вантажний автомобіль, який здійснював поворот. Політичних мотивів, пов'язаних з автокатастрофою, в якій загинув голова Народного руху України Вячеслав Чорновіл, не встановлено. Про це заявив заступник міністра внутрішніх справ України, начальник Головного слідчого управління МВС України О. Штанько на брифінґу в п'ятницю. За його словами, МВС не має даних, які б підтверджували, що життю В.Чорновола хтось загрожував. Відомо, що водій вантажного автомобілю КамАЗу В.Кудель, виконуючи розворот у дозволеному місці, порушив правила руху і не поступився дорогою автомобілю "Тойота", що рухався у попутному напрямку. Водій легкового автомобіля, рухаючись у напрямку до Борисполя, намагався різко загальмувати, однак зіткнення з передньою частиною причепу не уник – від удару було розірвано кріплення КамАЗу і причепу. Водій КамАЗу В.Кудель перевозив пшеницю з Дніпропетровської до Волинської области. Він досвідчений водій, раніше не притягався до суду, має двох дітей. Транспорт, який був задіяно в автопригоді, поставлено у закриті бокси для проведення експертизи.

КамАЗ, з яким зіткнулася машина В.Чорновола. Фото Віктора Демидова (УНІАН)

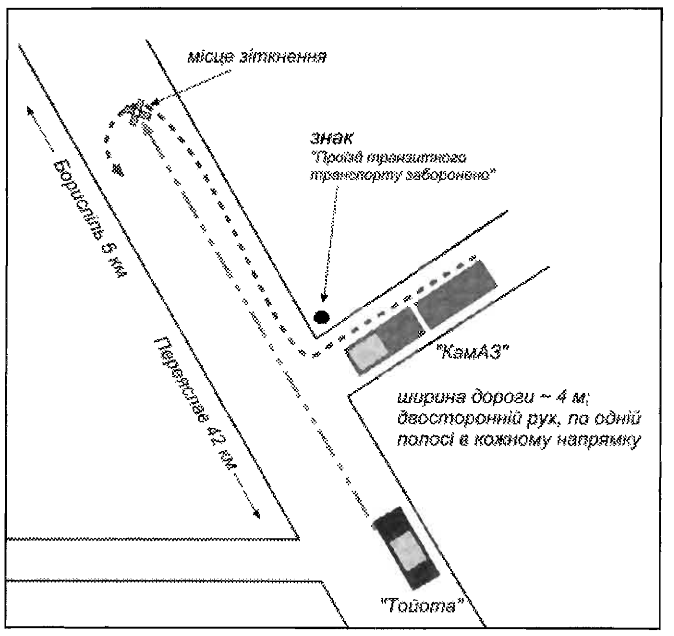

Схема із відтворенням обставин катастрофи

„Військо залишилось з Чорноволом“

Жмуток спогадів над могилою

"...Якщо малювати його, то лише малювати частинками. Кожну частинку осібно. Осібно ніс, очі, губи, вуста, руки. "Вибачте, ми поспішаємо", – кажуть очі. "Ми ще зустрінемося", – кажуть вуха. "Пильні справи, розумієте", – ніс. А ще – вони всі дотепні..."

Це – з "Більма" М. Осадчого. Такий химерний, а водночас дуже вдалий портрет Вячеслава Чорновола. Саме таким, "рухлявим", залишиться він у пам'яті багатьох.

Перша наша зустріч відбулася на початку 1964 р. у Вишгороді під Києвом, де він працював комсоргом на будівництві Київської ГЕС. Зовні – хлопчисько, і в поведінці щось задиркувато-хлопчаче. Мешкав з дружиною в манюсінькій кімнатці, сподівалися дитини. Невдовзі кімнатку почали періодично перетрясати кагебісти, щоразу „вивільняючи“ житлову площу молодого подружжя (забирали найцінніші книги).

На репресії 1965–66 рр. він зареаґував блискавично – збіркою "Лихо з розуму", що так само блискавично завоювала популярність і високу оцінку на Заході ,фактично відкрила західньому світові Україну з її проблемами.

Він умів миттю реаґувати на події. Коли Іван Дзюба 4 вересня 1965 року в кінотеатрі "Україна" повідомив про арешти серед української інтеліґенції, – це він і Василь Стус піднялися на знак протесту і заохотили до цього інших ("Хто проти тиранії – встаньте!"). Це він першим додумався просто відмовитися від участи в закритому судовому процесі над львів'янами – братами Горинями, М. Косівим і М. Зваричевською; дістав за це покарання примусовою працею – і тішився, як дитина вдалою витівкою. Він і справді любив каламбури, витівки, дотепи. Дізнавшися, що одіозного мовознавця Білодіда Москва провалила в присвоєнні звання академіка, ми пішли з ним на пошту й відправили йому на адресу Академії Наук телеграфне співчуття...

Вячеслав з сином Тарасом на засланні в Якутії. Серпень 1978 року.

У 1967 році відбувся перший арешт і суд В. Чорновола у Львові. Суд був майже відкритий, і він перетворив його на цікаву і дотепну виставу, якось грайливо заганяючи в глухий кут і прокурора, й суддю і навіть т. зв. народних засідателів. На моєму віку це був єдиний випадок, коли, вислухавши вирок, ми веселюдно зібралися і реготали, згадуючи різні деталі театру абсурду, так ніби й не „впаяли“ йому максимального за тою статтею вироку. Разом з гостями тішилася й дружина, наче й не усвідомлювала, що її чекає.

І ще один кадр випливає з тих пам'ятних років. Вячеслав надрукував перший випуск "Українського вісника" і на початку березня 1970 року передав дружиною до Києва. Я попросила Аллу Горську передати його далі, не підозрюючи, що один із наступних випусків буде присвячений трагічній загибелі Алли. Тепер згадують, як Вячеслава Чорновола нібито запитали на пресконференції, як би він хотів померти – і він відповів: "В русі". (В Русі!).

Сьогодні, в день похорону В. Чорновола прийшов мені лист від Василя Овсієнка. Про надзвичайний з'їзд Руху, що відбувся без Чорновола, Василь пише: "Х з'їзд видався мені зовні чемним, навіть респектабельним, але підленьким внутрішньо. Певно, що Чорновіл тяжкий чоловік і йому треба було вже погодитися на почесні ролі, про що він і сам говорив з весни. Його вождизм усіх там замучив. Тому полковники й збунтувалися проти гетьмана. Але жоден із цих полковників на гетьмана не тягне... Це полковники без війська. Військо залишилося з Чорноволом". (Хай глибокошановний приятель вибачить, що цитую його лист без дозволу, але ж така виразна характеристика ситуації, надто якщо врахувати, що писаний лист за 5 днів перед смертю Вячеслава).

Свідомість не приймає вістки про загибель Вячеслава Чорновола, незалежно від того, чи була вона просто випадкова, чи підготовлено-випадкова.

"Якщо малювати його, то слід викладати на полотно кожну частину осібно. Осібно ніс, губи, вуса, брови, руки... Там вони існуватимуть цілком розумно, як демони, і в кожній з них упізнаєте Вячеслава Чорновола".

Надія Світлична.

(Фото з архіву Н. Світличної)

СВОБОДА
Пам'ятай про Україну!
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.
Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу
$40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.
Головний редактор – Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський,
Петро Часто, Юрій Шевчук
Верстка – Павло Стокотельний;
Реклама і оголошення – Марія Шепарович. Адміністратор – Володимир Гончарик.

Свято Свят

Іде Христос у славі перемоги,
Прогнавши смерть у безвість забуття,
Переступає наших душ пороги,
Приносить нам Великдень і Життя.

Євген Крименко

Християнський світ від самих початків увічнив день Христового Воскресіння найвизначнішим днем року, наповнивши його глибокою вірою, незбагненного піднесення людини до божественного. Це свято свят, бо ним Христос відкрив перед нами можливість вічного життя в небі та з'ясував значення людського життя на землі. Це день, коли Господь в особливий спосіб виказав свою любов до людського роду, для спасіння котрого віддав свого єдиного Сина на муки і страждання. Цей день став символом добра, милосердя, всепрощення та любови — це найсвітліший день у цілому році, котрий рікрічно пригадує людям про Божу велич і дає віру в досягнення їх найвищих ідеалів — Божого прощення, спасіння і життя вічного. Це день перемоги добра над злом і світла над темрявою, це свято радости після терпінь, це перемога правди над неправдою, це свято високої та змістом глибокої ідеї — повернення до життя мученого, знеславленого, розп'ятого і вбитого Христа.

У природі — це день перемоги весняного відродження над зимовим умертвленням. Це, в першу чергу, початок нового життя, що незаперечно приходить після перемоги над смертю та її жорстокими співпрацівниками — холодом, голодом, темрявою гріха та іншими нищівниками людства. З новим весняним днем воскресає земля — життєдайна мати людства, що приносить зі соняшним промінням не тільки запашність воскреслої природи і оновленого пташиного співу, але також і віру у краще майбуття.

Український народ з давніх давен особливо відзначає це свято, збагачуючи його найкращими та найсвітлішими формами своєї культури — величавими відправами в церквах, обрядовістю звичаїв, свячення пасок, писання писанок, прославляючи його весняними співами, гагілками та вшануванням предків — проводами і поминками. У цьому найбільш величному святі християнського світу український народ бачив подібність до свого історичного минулого. З незаперечною вірою в правди Христового вчення, завершеного Його ж страстями, розп'яттям і воскресенням, і з такою ж вірою у Божу допомогу наш народ силкується встоятись у своєму оновленому воскресінні, а для цього йому доконче потрібна ласка Воскреслого Христа, щоб вказав шлях до прозріння та упевнености у свою гідність, силу і спроможність творити власне життя та історичну майбутність „в народів вольних колі".

Вірмо в непереможну силу Воскреслого Христа, котрий впродовж тисячолітніх лихоліть завжди опікувався українським народом і його землею, та твердо вірмо у право нашого народу бути господарем на прадідній землі. Він і в сьогоднішні важкі дні, повні коливань, створюваних чужими і своїми ж таки юдами-іскаріотами, допоможе Україні та її народові подужати новітні загрози сьогодення — жадоби, захланности і самолюбства.

Україна відгукується на смерть Чорновола

Постать Вячеслава Чорновола розглядатиметься у майбутньому під іншим кутом зору, ніж сьогодні, – так прокоментував в інтерв'ю журналістам загибель в автокатастрофі голови Руху **Президент Кучма**. За його словами, В.Чорновіл багато зробив у справі становлення Української держави. Він висловив жаль з приводу загибелі голови НРУ, а також співчуття рідним та близьким В.Чорновола. Президент надіслав Атені Пашко скорботне співчуття з приводу трагічної загибелі її чоловіка. У посланні пишеться, що "життєвий шлях Вячеслава Максимовича – приклад відданого служіння народові і державі. Благородна і мужня людина, Вячеслав Максимович був яскравою особистістю в українській політиці. Він ніколи не зраджував своїх переконань, твердо і послідовно обстоював ідеали свободи і демократії". Лідер українського правозахисного руху 70-80 - их років, зазначається у співчутті, народний депутат України, голова Народного Руху України, він стояв біля витоків Української держави і був одним із її фундаторів.

Телефонограму зі співчуттями у зв'язку із загибеллю Вячеслава Чорновола надіслав на ім'я Президента Кучми та посла України в Польщі Дмитра Павличка президент Польщі **Александер Кваснєвський**. "Ми всі знали його як людину, яка мала великі заслуги у справі демократії та незалежности України, цінували його як великого друга Польщі та поляків", - відзначив А.Кваснєвський. "Несподівано пішла від нас людина, яка ще багато могла зробити на користь своєї країни й усіх людей, для яких близькою є турбота про майбутнє Европи і світу".

Постійний представник Президента України у Верховній Раді **Роман Безсмертний** вважає, що в трагічній смерті народного депутата, голови Народного Руху України Вячеслава Чорновола "не потрібно шукати криміналу". "За інформацією, яку ми маємо, щодо цієї автокатастрофи такі висновки робити абсолютно безпідставно". На його думку, "як би хто не ставився до цієї людини, В.Чорновіл є одним з героїв визвольного національного руху, боротьби за незалежність України". Постійний представник Президента у ВР вважає, що ця трагедія має довести усім прогресивним націонал-демократичним силам, що потрібно зупинити міжпартійні суперечки, аби згуртуватися і продовжити розбудову держави. Президент України Леонід Кучма, дізнавшись вночі у четвер про цей інцидент, одразу дав доручення правоохоронним органам щодо розслідування цієї справи.

Член Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення, правоохоронної діяльности та боротьби з організованою злочинністю і корупцією **Григорій Омельченко** переконаний, що до вивчення усіх матеріялів автокатастрофи робити висновки про її причини завчасно. За його словами, найстрашнішим висновком цієї трагедії має стати те, що за такою формулою можуть "розроблятися пляни зі знищення політичних опонентів майбутніх кандидатів у президенти нинішньою корумпованою владою". Член НРУ, секретар Комітету ВР з питань свободи слова та інформації **Віталій Шевченко** сказав, що Вячеслав Чорновіл був і залишається державним і політичним діячем, заслуги якого перед Україною ще будуть оцінені за те, що він зробив для становлення Української держави. Водночас він вважає, що ця трагедія може об'єднати усіх рухівців. Незважаючи на бажання декого, "для подальшого розвитку партії їй потрібно згуртуватися знизу доверху".

Зі смертю Вячеслава Чорновола правий політичний фланг буде значно послаблений, вважає голова меджлісу кримськотатарського народу, член фракції НРУ **Мустафа Джемільов**. Він зазначив, що покищо не знає обставин автокатастрофи, але вважає, що ворогів у В.Чорновола "було більш, ніж достатньо". За словами голови меджлісу, Україна втратила дуже порядну людину і великого політика, якого всім буде не вистачати.

Народний депутат України, керівник Партії зелених **Віталій Кононов** цілком виключає заплянований характер смерти Чорновола. На його думку, це "трагічний випадок". В.Кононов охарактеризував В.Чорновола "як останнього з могікан", який і зараз, як і за часів Радянського Союзу, відстоював ідею незалежности України. Він припускає, що ця трагедія "об'єднає Рух". На думку народного депутата України **Олександра Єльяшкевича**, "за обставин, за яких сталася смерть В.Чорновола, важко сказати, випадкова вона чи ні". Водночас народний депутат зауважив, що ця трагічна подія "наштовхує на серйозні роздуми". На його думку, загибель В.Чорновола примусить політиків задуматись про те, що "конфлікти між ідейно близькими людьми можна розв'язувати мирним шляхом". Він охарактеризував В.Чорновола "як яскравого політика і особистість". На його думку, "навряд чи хтось зможе замінити В.Чорновола". На думку народного депутата України **Наталії Вітренко**, "смерть В.Чорновола могла бути комусь вигідна". Вона нагадала про проблеми в Русі. Вона провела паралель між загибеллю члена ЦК КПУ, народного депутата Сергія Драгомарецького та загибеллю В. Чорновола.

Народний депутат України **Юрій Костенко** в інтерв'ю агентству УНІАН зазначив, що загибель В.Чорновола "не могла бути заплянованою подією". На його переконання, "це трагічний випадок". Ю.Костенко зазначив, що незважаючи на ситуацію, яка склалась в Народному Русі, з огляду на кандидатуру від Руху на президентських виборах, у нього та В.Чорновола не було розбіжностей – обидва підтримували кандидатуру Генадія Удовенка. Ю.Костенко також припустив, що загибель В.Чорновола об'єднає Рух. Він нагадав, що В.Чорновіл постійно виступав за об'єднання демократичних сил.

(Продовження висловів співчуття читайте в наступному номері)

Рятують Косово...

(Закінчення зі стор. 2)

„їхнє" прохання війська з ядерною зброєю. Ця зброя потрібна лівим, щоб шантажувати держави, які обіцяли допомогти Україні на випадок агресії, не дати їм втрутитися у „внутрішні" справи Російської імперії. Російські політики врахували історичність, безвідповідальність, ненависть до України нашого лівого депутатства.

Уявіть собі, що сталося б з Кувайтом, якби його парлямент напередодні нападу Іраку прийняв постанови, аналогічні прийнятим нашою ВР. Хто б прийшов йому на допомогу? Слідом за Кувайтом була б захоплена Савдійська Арабія, розпочалася б велика арабо-ізраїльська війна, в яку було б втягнуто десятки країн. Тільки рішучі дії НАТО тоді врятували людство від світової війни.

А тут самі кинулися б в обійми нації, численні лідери якої погрожують нам. Хіба не знаємо, що зразу після приєднання України до Росії вона пошле не свою, а нашу армію захищати російські власні інтереси в Юґославії, Чечні, на Курилах тощо?

Швидкість та погодженість дій наших комуністів, різних ворогуючих між собою соціялістів і „громад" у відповідь на звернення юґославських „товаришів" свідчить, що всі вони керуються з одного центру. Але якщо дії нашої Верховної Ради, скеровані політиками Росії, неважко було передбачити і зрозуміти, то рішення і дії західніх дипломатів збагнути зовсім неможливо. Хіба Росія не попереджувала, що у відповідь на розширення НАТО вона створить „союз" для протистояння НАТО? Хіба Захід не знає, що Росія тільки після окупації України може стати справді могутнішою силою на міжнародній арені? Хіба Захід не здогадувався, що Росія розігрує юґославську карту з метою аншлюсу України? Чи, може, Захід побачив, як Росія рік тому протягувала в наш парлямент свою п'яту колону - вірніше, кілька колон: комуністів, соціялістів (простих, селянських та прогресивних) громадівців - щоб у зручний момент використати їх і проти українського народу, і проти Европи, і проти всього світу? Чи Захід не знає, що російські засоби масової інформації продовжують панувати в Україні, і ми не маємо можливости отримувати правдиву інформацію, а тому багато хто з громадян України, як і раніше, живе у викривленому комуністами світі?

Якби західні політики були далекогляднішими, то проблему Косова вони вирішували б справедливо. А це значить, що треба розібратися, чия то земля. Якщо албанці захопили її, наприклад, як росіяни Крим, і геноцидом та виселенням всіх інших етносів штучно утворили для себе перевагу в чисельності, то треба їм так і сказати, що права на автономію (і тим більше на незалежність) вони на цій землі не мають, і що ні Европа, ні ООН їхніх домагань ніколи не підтримають. А якщо серби захопили Косово таким самим чином, як Росія приєднувала кільканадцять країн, а потім знищувала або виселяла підкорені народи, щоб звільнені землі заповнити своїми переселенцями, то треба змусити їх без будь-яких умов звільнити чужу територію.

Для цього було б досить жорстких економічних санкцій, ізоляції Юґославії залізною „сталінською" завісою і поширення правдивої інформації про справжній стан справ і людських прав у цьому реґіоні.

А щоб повернути до реальности наших депутатів, нагадати їм, що ми їх обирали для розв'язання наших економічних проблем, а не для політичних провокацій на користь інших держав, то годилося б відправити в Юґославію депутатський батальйон на чолі, скажімо, з Н. Вітренко (яка виявила найбільше відваги, захищаючи в ВР сербів, і найбільше зневаги до свого народу) та з командирами депутатських рот Симоненком, Ткаченком, Косаківським...

Може, хоч там вони зрозуміли б, що нема більшого злочину, ніж втягувати свій народ у війну за чужі інтереси.

Валентин Кожевников,
кандидат географічних наук
„Вечірній Київ",
25 березня 1999 р.

Спільні лети „Авіалінії України" та „Узбецьких авіаліній"

Українська авіякомпанія „Авіалінії України" і узбецька авіякомпанія „Узбецькі авіалінії" уклали в Києві угоду про спільні лети за маршрутом Нью-Йорк — Київ, а далі до столиці Узбекистану - Ташкенту. Це перша подібного роду угода національних авіякомпаній країн учасниць СНД, що має інтеґраційний характер. Лети виконуватимуться спільними екіпажами на нових сучасних літаках Боїнґ 767-300, що належать узбецькій стороні.

Спільні лети розпочнуться 2 квітня 1999 року - спочатку 2 рази на тиждень, а з червня їх частота збільшуватиметься. У сальонах літака буде три кляси обслуговування - перша, бізнес та економічна. Угода має взаємний інтерес - „Авіалінії України" одержали можливість нарешті замінити на цьому маршруті застарілий літак ІЛ62-М, а „Узбецькі авіалінії" - доступ до українського ринку повітряних перевезень. Хоча „Авіалінії України" плянують придбати свій літак типу Боїнґ уже в цьому році, спільні лети з „Узбецькими авіалініями" можуть бути продовжені для забезпечення щоденних летів з Нью Йорку. З урахуванням географічного розташування Києва та Ташкенту, таке взаємодоповнююче співробітництво двох національних авіякомпаній має великі можливости у майбутньому робити спільні лети з Києва через Ташкент до Токіо, Сеулу, Банґкоку, Сінґапуру та інших пунктів Південно-Східної Азії, а також до Австралії.

Микола Кравець,
Генеральний представник
„Авіаліній України" в США
Олексій Яцький,
Генеральний представник
„Узбецьких авіаліній" в США

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

МІЖ МОЛОТОМ І КУВАДЛОМ ПОСТАВИЛА УКРАЇНУ ВІЙНА В ЕВРОПІ

Пишу ці рядки, щойно прослухавши повідомлення про четвертий нічний бомбово-ракетний удар НАТО по містах і промислових об'єктах Юґославії. Україна не має кордонів з цією державою, вона настільки віддалена від безпосереднього воєнного конфлікту, що ми не чуємо канонади і вибухів бомб, але те, що відбувається тепер на Балканах, відлунюється у найглухіших закапелках українського суспільного життя, не кажучи вже про столицю.

Хоча б скільки хто запевняв світову громадськість, що груба мілітарна сила в Юґославії застосовується задля високих "гуманітарних" цілей, пересічному українцеві важко все це зрозуміти. Передусім тому, що він переконаний: аморально добиватися навіть найгуманнішої мети негуманними засобами. Хто спробує довести, що для того, щоб утихомирити внутрішній міжетнічний конфлікт в одній державі, сімнадцять інших держав повинні навалитися на неї всією своєю військовою потугою, зруйнувати її економічний потенціял, перетворити в руїни заводи і фабрики — тільки для того, щоб поставити на коліна, на їхнє переконання, злого диктатора? А з тим, що при цьому страждають і гинуть люди, — доводиться миритися: мовляв, ліс рубають — тріски летять.

Пересічному українцеві важко все це зрозуміти ще й тому, що в даному випадку застосовується право сили, а не сила права: адже на ведення бойових дій в Юґославії, НАТО не має мандату Організації Об'єднаних Націй — найавторитетнішого міжнародного органу, який і створений для того, щоб запобігати воєнним конфліктам на земній кулі, забезпечувати і підтримувати колективну безпеку.

Важко пересічному українцеві також збагнути подвійні стандарти світових "стовпів демократії" у ставленні до порушень прав людини, геноциди та звірства у різних реґіонах світу. Чому недавнє криваве винищення чеченців вважалося внутрішньою справою Росії, а сербсько-албанський конфлікт у Косово став каменем спотикання на шляху в світової демократії? Чому великі гуманісти — провідники могутніх країн — байдуже і незворушно спостерігають військову наругу Туреччини над курдами, і навіть на словах не настрахають лиходіїв своїми "томагавками"? Чому та ж Велика Британія, яка десятиліттями не спроможна розв'язати власний вузол суперечностей у Північній Ірландії, посилає свої літаки бомбити Юґославію? Отже, за всім цим стоять якісь інші інтереси, що тільки прикриваються "гуманітарними цілями"?

Зрештою, пересічному українцеві просто страшно: дві попередні світові війни, розпочаті в Европі, жорстоким котком прокотилися по нашій території, втрати української нації в процентному відношенні і щодо кількісного складу населення, і щодо економічних руйнувань чи не найбільші в світі. Тому то українець більше, ніж будь-хто знає, що таке війна та почім ківш лиха. Тож не дай Бог, щоб з вибухів натівських бомб на Балканах розгорілося полум'я третьої світової!

Але попри ці загальнолюдські міркування події на Балканах безпосередньо торкнулися інтересів України, збурили суспільні пристрасті всередині країни, загострили внутрішню політичну ситуацію. Адже у зовнішній політиці Україні треба визначатися, чию сторону тримати: Росії, яка традиційно підтримує сербів, чи західнього світу на чолі із США, який захищає албанців у Косово? Балянсувати між ними, грати в невтралітет не виходить: надто залежна Україна і від Москви, і від Заходу. Намагання стати посередниками-миротворцями, схоже, ніхто всерйоз не сприймає, тому це є не що інше, як така собі мильна булька.

Кожна національно свідома і тверезо мисляча людина в Україні розуміє, що Україна — европейська держава: і за географічним розташуванням, і за історично-культурним минулим, і за глибинно-демократичним менталітетом народу. Що її шлях — до Європи, а найбільша перешкода на цьому шляху — Москва, яка століттями гнобила, грабувала, збиткувалась над Україною, і прагне за будь-яку ціну і в будь-якій формі повернути те ганебне минуле. Тільки під захистом НАТО Україна, як і інші країни Центрально-Східної Европи, могла б реально унезалежнитись від Росії. Та НАТО, на жаль, у свою чергу розглядає Україну лише як карту — далеко не козирну — у своїй геополітичній грі та протистоянні тій же Москві. Отак Україна й опинилась між Москвою-молотом та Заходом-кувадлом.

Реальним ринком для українських товарів, звичайно, є Росія (близько 50% українського експорту машинобудування, 16% чорної металурґії, 15% товарів хемічної промисловости). Росія — це нафта і газ для України (і все робиться для того, щоб не було альтернативних джерел постачання), за які можна розрахуватися за так званим бартером (тобто продуктами та товарами), що для нас сьогодні життєво важливо (бартерні операції в першій половині 1998 року між Росією й Україною перевищували 60% всієї торгівлі).

З другого боку, Україна уже поставлена в повну залежність від Заходу. Набравшись кредитів на $2,6 мільярда, які, ніби у пісок пішли, — ніхто не прозвітував, куди вони поділися, — практично не має коштів сплачувати відсотки і, щоб обслуговувати борг, мусить знову брати кредити. І для того, щоб утримати стійкість гривні. І для погашення величезного внутрішнього боргу (за деякими даними 9-12 млрд. грн.),

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНА ПРОЩАЄТЬСЯ З ВІРНИМ СИНОМ

Блакитне небо, сонце й Батьківщина проводжали Чорновола

Господи! А небо ж, небо ж яке було цього дня над Києвом! Воістину, як той казав, "та коли б хоч вітрища ламали кущі чи осіння осмута висла...".

Україна прощалася з Чорноволом. Сотні тисяч киян і делегацій з усіх областей України і Криму, хвилююче маєво синьо-жовтих прапорів... Хтось із сумом констатував: "Як у 91-му!..". Трагічні за змістом написи на транспарантах, чорні стрічки на прапорах, і портрети, портрети... Великі і малі. І чомусь на більшості з них Вячеслав Чорновіл був усміхнений. Мабуть, він і зараз би усміхнувся, окинувши оком це багатотисячне велелюддя. Але не усміхнеться. Бо йому, як і багатьом його попередникам, українським Лицарям Честі, перетнув життєвий шлях невблаганний чорний КамАЗ, що виринув з ночі...

Будинок вчителя на Володимирській потонув у квітах і вінках. А велетенська людська колона не зменшувалась, хвіст її губився десь аж біля Хрещатика. Були моменти, коли потрійного міліцейського кордону здавалося замало, аби стримати натиск людського потоку: всім хотілося попрощатися з Вячеславом Максимовичем, і заради цього дехто подолав сотні кілометрів. Так, часом здавалося, що цього скорботного дня центр столиці України заповнив ТОЙ Рух, Рух Вячеслава Чорновола, Івана Драча, Михайла Гориня, Левка Лук'яненка та інших, хто на хвилі так званої перебудови, що електричним струмом пройняла струхлявілу імперію зла, розпочав в Україні змагання за незалежність, і кожен в міру своїх сил наближав її. Був серед тих рухівців і Володимир Яворівський, який на похоронах біля автора цих рядків опинився випадково, і дав коротке інтерв'ю тележурналістові. "Пишних слів В'ячеслав Чорновіл не почує, — сказав голова ДемПУ. — А от об'єднавшись нарешті в єдину потужну національно-демократичну силу, ми, українці, по-справжньому вшанували б його пам'ять...".

Опівдні перед фасадом Будинку вчителя вишикувався військовий оркестр і підрозділ почесної варти. Прибули для прощання з тілом покійного Президент України Леонід Кучма і прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Поява цих діячів викликала неоднозначну реакцію присутніх. Люди не могли простити їм потурання Ткаченкові і комуністам, внаслідок чого Україну було втягнуто в МПА. Чи треба нагадувати, з якою мужністю і послідовністю боровся Вячеслав Чорновіл проти цих неоімперських потуг?

Процесія, яка за оцінками очевидців, розтягнулася більш ніж на кілометр, вирушила до собору Святого Володимира, де було відслужено панахиду. Святійший патріарх Київський і всієї України-Руси Філарет виголосив промову, гідну не тільки його високого церковного сану, а й не менш високого звання громадянина України. "Ми зовсім недавно розмовляли з ним, — зазначив зокрема владика Філарет. — І мимоволі торкнулися непростих справ в Україні, у Русі. Вячеслав Максимович під кінець бесіди замислився і, ніби щось передчуваючи, сказав: "І все-таки я вірю у знову об'єднаний Рух!".

І тим самим шляхом, що й у листопаді 1989-го, коли, здавалося, вся прогресивна Україна взяла участь в акції перепоховання Василя Стуса і його побратимів, похоронна процесія попрямувала в бік Байкового кладовища. Тут відбувся траурний мітинг і Панахида. Ясна річ, ніяк було пробитися всім бажаючим до місця вічного спочинку видатного сина України, якого історія поставила в один ряд з Гавелом, Валенсою, Ландсбергісом, Сахаровим. Ще далеко до входу на цвинтар хвіст колони мусив зупинитися. "Невже лише смерть, отака підступна і приголомшуюча, здатна давати нам прозріння, єднати нас у горі?" — це слова з чиєїсь промови, і в них, на жаль, гірка правда. Додамо, що й пророків у своїй Вітчизні ми любимо здебільшого мертвих.

Микола Цівірко.
Фото **Володимира Щербини.**
(Матеріяли і фотографії з похорон В. Чорновола люб'язно передані для "Свободи" через Інтернет редакцією "Вечірнього Києва")

Вулицями Києва люди несли домовину на руках

Провідники уряду, Верховної Ради з Президентом України Л. Кучмою на похороні В.Чорновола

Тисячі людей з усієї України прощалися з великим патріотом

Борець проти тоталітаризму

Посольство України в США з глибоким сумом сповіщає про трагічну загибель полум'яного борця за незалежність України, одного з визнаних лідерів національно-патріотичних сил, народного депутата України, голову Народного Руху України Вячеслава Максимовича Чорновола, що сталася в результаті автомобільної катастрофи 25 березня ц. р. близько 11.30 вечора на автотрасі біля с. Городище Бориспільського району Київської області.

Вячеслав Чорновіл назавжди залишиться в нашій пам'яті як вірний син українського народу, цілеспрямований і послідовний борець проти тоталітаризму, як людина, що все своє яскраве життя відстоювала ідеали свободи і демократії.

Важко переоцінити ролю, що її відіграв Вячеслав Чорновіл у державному будівництві України, у формуванні засад її внутрішньої і зовнішньої політики, у становленні громадянського суспільства в нашій державі.

Віримо, що у цей важкий час випробувань всі ті, хто борються за справу, що стала сенсом життя Вячеслава Чорновола, згуртуються і об'єднають свої зусилля заради остаточного утвердження вільної демократичної і процвітаючої України, заради її майбутнього.

Посольство України висловлює свої співчуття родині, друзям і соратникам Вячеслава Чорновола, поділяє горе з усіма тими, хто знав, глибоко поважав і любив його.

Вічна йому пам'ять!

Посольство України в США

Рух вимагає з'ясувати обставини загибелі В.Чорновола

Фракція Народного руху України у Верховній Раді звернулася до Президента України, генерального прокурора, керівників Служби безпеки та Міністерства внутрішніх справ з вимогою всебічно розслідувати обставини загибелі Вячеслава Чорновола. Як повідомили у Рух-пресі, голова фракції Юрій Костенко також надіслав звернення до голови Верховної Ради Олександра Ткаченка з пропозицією створити тимчасову депутатську слідчу комісію для з'ясування обставин трагедії.

("Вечірній Київ")

Ім'я лідера Руху з'явиться на карті Києва

Минулої суботи сесія Київської ради вирішила присвоїти ім'я Вячеслава Максимовича Чорновола одній з нових київських вулиць. На будинку, де він мешкав, буде встановлено меморіальну дошку. Тим же рішенням 29 березня — день похорону народного депутата — у столиці було оголошено днем трауру. Рада надала необхідну допомогу сім'ї покійного.

Микола Чорноморець

Українці діяспори сумують

Відійшов провідник патріотів

Вістка про передчасну і трагічну загибель Вячеслава Чорновола, народного депутата Верховної Ради та голови Народного Руху України боляче вразила українську діяспору. Відійшов від нас головний провідник національно-патріотичних сил, мужній і послідовний захисник людських і національних прав, активний будівничий незалежної української держави на правових, гуманно-демократичних засадах.

Вячеслав Чорновіл був людиною твердих переконань, від яких ніколи не відступив, коли йшлося про національні інтереси українського народу. Як послідовний борець проти тоталітаризму він своїм словом і ділом боронив принципи демократії та свободи.

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу в імені усіх своїх членів висловлює щирі співчуття дружині пані Атені Пашко, усій родині, друзям покійного і всім, хто сумує з приводу цієї великої для українського народу втрати.

Уляна Дячук,
предсідник

Залишився непереможним...

Тридцять два роки тому світ познайомився з 29-річним українським журналістом Вячеславом Чорноволом. Інформація про його працю „Лихо з розуму. Портрети двадцяти 'злочинців'" облетіла земну кулю, а в дуже короткому часі книжка появилась у різноманітних перекладах. Цією збіркою Вячеслав Чорновіл оголосив війну системі, яка поневолювала його народ. Він не припиняв боротьби аж до перемоги.

Двадцять шостого березня 1999 року чорною блискавкою облетіла світ вістка про смерть одного з батьків Самостійної України, одного з її демократично обраних законодавців, державного мужа країни, яка виростає на попелі імперії.

Так, ця вістка болюча. Вячеслав Чорновіл ще потрібний Україні. Але в той же час треба не забувати, що він не впав і не здався на війні, і вісім років тому ішов на чолі тріюмфального походу переможців. Нагорода за його труд була велика, і в історії України його ім'я записане назавжди.

Ігор Ґавдяк,
голова УАКРади

Незламний борець нашого народу

Президія Секретаріяту Світового Конґресу Українців висловлює глибокі співчуття Атені Пашко та родині з відходом у вічність Вячеслава Чорновола, депутата Верховної Ради України, голови Народного Руху України.

Вістка про його трагічну смерть, мов грім серед ясного неба, вразила всю українську діяспору. Вячеслав Чорновіл був невтомним та незламним борцем.

В історії змагання нашого народу найновішої доби Вячеслав Чорновіл записався золотими літерами не тільки як дисидент, захисник людських та національних прав нашого народу, а після незалежности – як провідний муж державобудівництва та надання молодій державі національного змісту. Він став символом та прикладом до наслідування молодшому поколінню як мобілізатор національно-патріотичних та демократичних сил. Він завжди стояв на сторожі національного змісту, як політичний, громадський та опісля державний діяч.

Св. пам. Вячеслав Чорновіл був завжди принциповим, безкомпромісовим у питаннях національної ідеологї та прагматичним у політичних процесах. Навіть ті, котрі з ним не годились, не могли йому нічого закинути, хіба безмежну любов до свого народу, для котрого він присвятив та віддав своє життя.

Українська діяспора та Світовий Конгрес Українців схиляють голови перед маєстатом великого та незабутнього сина нашого народу. Пам'ять про нього передаватиметься з роду в рід. Його слідами підуть грядучі покоління, несучи його священне знамено з його ім'ям на устах.

Вічна йому пам'ять!

Президія секретаріяту СКУ

Публіцист-патріот, що запалював серця

Ім'я Вячеслава Чорновола для нас, працівників преси, було й залишається дорогим ще й тим, що він був блискучим публіцистом і мужнім журналістом. В час суворої совєтської цензури він міг сказати як прямо, так і поміж рядками те, на що більшість не мала відваги. Його здатність висловити свої погляди на існуючу реальність, як за совєтчини, так і в час незалежности України, вміння запалити людей патріотичними ідеями через пресу й публічні виступи, були надзвичайними. З іменем Вячеслава Чорновола, як одного із надхненників мас, назавжди пов'язані вікопомні дні всенародного здвигу за незалежність батьківщини в 1991 році.

Його відвідини української громади в Америці й Канаді вселяли в нас надію, що вільна Україна житиме, раз її обстоюють такі патріоти, як В. Чорновіл. Якщо йому хтось і закидав надмірну авторитарність, то разом з тим ніхто не міг сказати, що це було заради власної слави. Радше це була позиція людини сильного характеру, який відстоює своє синівське право захищати батьківщину.

Колектив редакції "Свобода" висловлює глибоке співчуття дружині В. Чорновола Атені Пашко – поетесі-патріотці і вірній подрузі покійного.

Раїса Галешко,
головний редактор

В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ

Незабутній спомин про гостя

У травні 1991року, незадовго до проголошення незалежности України, УНСоюз тепло гостив Вячеслава Чорновола з дружиною, поетесою Атеною Пашко. То було перше знайомство української громади Америки з полум'яним патріотом, ім'я якого нерозривно пов'язане з боротьбою за звільнення батьківщини з-під комуністичного ярма.

Тоді В. Чорновіл написав, дякуючи головному предсіднику УНС Уляні Дячук за теплий прийом: "Сподіваюся, що співпраця українських демократичних організацій і демократичних органів влади в Україні з УНС в Америці буде поширюватися і в подальшому".

Розуміння, співпраця, підтримка і допомога стали основою взаємин з демократами з України, і коли В. Чорновіл приїхав до США в 1996 році вдруге, вже як голова Народного Руху, Управа УНСоюзу влаштувала йому на Союзівці теплу зустріч з громадою.

Молодь вітає дорогого гостя В. Чорновола хлібом-сіллю.

Атена Пашко, Вячеслав Чорновіл і Уляна Дячук на "Союзівці" під час виступу голови НРУ, де він розповідав про свої пляни на майбутнє.

Річні збори 67-го Відділу УНС

Річні збори 67-го Відділу УНС„Запорізька Січ" відбулися в неділю, 31 січня 1999 року, в залі церкви свв. Петра і Павла, 105 Кліфтон Аве., Ансонія, Конн. Збори відкрив молитвою голова інж. Мирослав Троян. Збори вшанували хвилиною мовчання померлих довголітніх членів нашого відділу Андрія Снагдера і Михайла Гузея. Делегат на 34-ту Конвенцію УНС в Торонто Франк Стубан розповів про перебіг останньої Конвенції УНС та свої особисті спостереження щодо проблем, дискутованих під час різних сесій.

Секретар-скарбник нашого відділу Ф. Стубан представивв фінансовий стан відділу і різні проблеми зі збиранням вкладок. Голова відділу М. Троян роздав писаний звіт своєї праці. Також написав листи до нашого делеґата на Конвенцію УНС, до головного редактора „Свободи" до інших членів відділу. М. Троян репрезентував наш відділ на Річних зборах окружного комітету відділів УНС, Округа Ню Гейвен, які відбулись у Бріджпорті, Конн., де як голова Контрольної комісії перевів контролю діловодства та дав звіт із проробленої праці. М. Троян був переобраний на цей пост на наступний діловий рік нашої округи.

Наша церква свв. Петра і Павла святкувала 100-ліття свого існування, і з цієї нагоди видано пропам'ятну книжку з цікавим змістом та ілюстраціями.

Річні збори відділу вибрали нову управу: голова – М. Троян, секретар-скарбник – Ф. Стубан, Контрольна комісія: голова – Джек Липень, член Петро Глива. Рівнож вирішено дати пожертву в сумі 100 долярів на сиріт в Україні і 100 – для жертв повені у Закарпатській області.

Мирослав Троян

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Імена Ольги Басараб і Олени Теліги житимуть вічно

21 лютого ц. р. 17-ий Відділ СУА ім. О. Теліги у Маямі 75-річчя з дня героїчної смерти Ольги Басараб. О. парох Іван Фреїшин-Чировський відправив Св. Літургію в українській католицькій церкві, в намірені членок відділу, і за тих, що вже не з нами.

Свято відкрила і привітала гостей голова відділу Мирослава Х. Тершаковець. Після спільної молитви Люся Венгльовська, наша організаційна референтка, коротко розповіла про Ольгу Левицьку-Басараб. Лідія Гладка, пресово-музейна референтка, виступила з докладною розповіддю про замучену у польській тюрмі у лютому 1924 році Ольгу Басараб і про розстріляну гестапо в 1942 році Олену Телігу. Ці два імени – символ героїчного українського жіноцтва, що вписало славну сторінку в історію національно-визвольної боротьби нашого народу. Дана Васькевич відспівала „Ave Maria" по-українськи, а Ірина Ракуш, імпрезова референтка, прочитала зворушливу поему О. Бабія „Ольга Басараб".

Ми не забуваємо свого обов'язку, дорожимо нашим минулим, бо, як сказав М. Рильський: „Хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього, хто не шанує видатних людей свого народу, той сам не гідний пошани".

Ірина Дзюбинська, наша новоприбула членка, намалювала портрет Ольги Басараб, який пишався на сцені, прибраний рушниками і квітами. Приємно було бачити численну публіку, яка прийшла, щоб вшанувати пам'ять українських героїнь.

Н.Н.

Свято жінки-героїні у Філядельфії

З певністю можна сказати, що наше жіноцтво ніколи не стояло здаля від України, нашої незмінної Батьківщини. Генезою саме цих відзначень була трагедія в Кінгірі – загибель 500 жінок-українок під танками совєтської імперії. Це сталось в 1954 році, а вістка дійшла до нас в 1956 році. Тоді почато відзначати героїчні жіночі постаті. Встановлено ротацію: господарем свята є одна з чотирьох жіночих організацій; всі інші беруть участь і допомагають співпрацею. Цим разом господарем свята було Сестрицтво св. Ольги, відділ Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у США. До комітету підготови входили представниці організацій – Союз Українок Америки, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Український Золотий Хрест. Всі вони – члени СФУЖО.

Свято відбулося в неділю, 7 березня 1999 року, в ґалерії УОКЦентру. Присвячено його пам'яті Ніни Строкатої-Караванської, що померла 2 серпня 1998 року. Була вона почесною членкою Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у США.

На чоловій стіні – портрет Ніни Караванської, під ним – квіти. Задуманий, навіть суворий погляд її проникає численно зібраних учасників святкування. Ніна Караванська була високо принциповою й строгою людиною, вимогливою до себе і до інших; ті, які мали честь співпрацювати з нею, знали, що неточности, зволікання, несумлінности Ніна Караванська не стерпить. Коли розпочато за її проєктом якийсь почин оборони політичного в'язня, то все до деталів мусіло бути на час виконано.

Відкрила свято Ольга Гурська, культосвітня референтка Сестрицтва св. Ольги. Привітала присутніх і виконавців програми свята. Вступне слово мала Надія Світлична, подруга Ніни Караванської і співв'язень з Мордовського табору. Н. Світлична накреслила духовний профіль своєї подруги, виявивши героїчні моменти у її протистоянні з гнобителями – совєтською владою. Вона ніколи не скорилася тій владі. У своїм заключнім слові на судовому процесі Н. Караванська виклала всі закони, що зобов'язують СССР, показавши сваволю влади, що тримала її як жертву в руках. Ніколи не поступилася перед погрозами ворога, коли від неї вимагали відректися від чоловіка – політичного в'язня, засудженого на 25 років тюрем і таборів. У висліді, вже в американському світі, – ввесь свій час і свої сили віддавала на боротьбу проти поневолювачів України, для усвідомлення американців, хто є ворогом людства. Доповідь про Ніну Караванську мала д-р Анна Процик, історик, член управи УВАН, запрошена з Нью-Йорку. Її доповідь була плетивом інформацій про життя і діяльність Н. Караванської, з особистими спогадами про зустрічі і розмови із нею. Мікробіолог за фахом, вона мала знання справжнього політолога і здібності аналітика, глибоку обізнаність з українською культурою. Н. Караванська була представницею гуртка справжньої української інтелігенції Одеси.

У мистецькій програмі 14-літня скрипалька Софія Праско заграла мелодію пісні на слова Т. Шевченка „Чи я в лузі не калина була..." та концерт Йогана С. Баха у супроводі піяністки Со-Єонг Лі, пісні на слова П. Грабовського, і Т. Шевченка співали Петро Гурський та Богдан Турченюк.

Цікавою і зворушливою була деклямація поезій Святослава Караванського, присвячених дружині. Монтаж тих поезій зробила Володимира Кавка, мисткиня слова, яка у вступному слові сказала, що складає їх як вінок від неприсутнього тут їх автора, С. Караванського, до її портрета.

Виступив жіночий ансамбль української православної парафії Св. Покрови в супроводі бандури під керівництвом Петра Гурського.

Так наше жіноцтво зложило поклін Ніні Строкатій-Караванській.

Н. Пазуняк

„Цвіт України і краса, скобів орлиний ми рід..."

Учасники дошколу

У суботу, 27 лютого, у пластовій домівці станиці Нью Йорк відбувся дошкіл виховників Уладу пластового юнацтва (УПЮ). Проводила практичний семінар Марта Кузьмович – багатолітня виховниця і діловод українських пластових програм в Америці.

Було розглянуто чимало актуальних питань: вмілості пластування І – ІІІ проб УПЮ та їх особливості, ролю плянування в організації, нові юнацькі програми і їхнє здійснення.

Кожному учасникові дошколу УПЮ подаровано збірник необхідних матеріялів, що значно полегшить працю виховників з юнацтвом. Під час роботи семінара використовувався не тільки фонд пластової літератури, але й особистий досвід праці виховників УПЮ місцевих осередків.

Сьогодні Пласт готується зустріти своє 87-ліття.

Протягом складних періодів історії ніхто не зміг зупинити пластове завзяття і знищити нашу ідею . Тому, що немає вищої ідеї, як „Бог і Україна".

ст. пл. **Володимир Федорак**,
учасник дошколу
Світлив автор

Річні збори осередку СУМА в Йонкерсі

Як пташки повертаються весною до рідного гнізда, так і СУМівці, старші й молодші, зібралися 13 березня ц. р. на 49-ті річні загальні збори СУМ Америки в Йонкерсі. Відкрив збори голова осередку друг Орест Козіцький.

На зборах були виголошені привіти від місцевих організацій УККА, Товариства колишніх вояків УПА, ООЧСУ, ОЖОЧСУ, Організації оборони Лемківщини, Школи українознавства, Дому СУМ і Федеральної кооперативи кредитівки в Йонкерсі, голова якої друг Лев Футала вручив пожертву у сумі 2 тисячі долярів на виховні цілі СУМ-у і тисячу долярів на спортову ланку „Крилаті", яка діє при СУМ-і в Йонкерсі.

Протокол минулих загальних зборів прочитав друг Андрій Горбачевський. Референти управи Михайло Мотрук, Данило Пушка, друг Роман Козіцький, Оксана Томашевська, Марійка Дробенко, голова Батьківського комітету, голова спортової ланки „Крилаті" друг Роман Глушко.

На зборах виступили друг Орест Козіцький, голова Товариського суду, голова Контрольної комісії подруга Оля ДеБруен. Дискусія над звітами не відбулася. Контрольна комісія уділила абсолюторію уступаючій управі і обрала нову управу, головою якої знову обраний Орест Козіцький. Його заступником обраний Ярослав Палилик, секретарем – Михайло Мотрук, фінансовим референтом – Роман Козіцький, булавним – Данило Пушка, головним виховником – Андрій Бурчак, головою спортивної ланки „Крилаті" – Роман Глушко, головами комітетів – Марійка Дробенко, Марійка Медвідь (Батьківський), Петро Дуда (Фестивальний), Роман Глушко (стипендійного фонду), референтами – Андрій Горбачевський (організаційний), Оксана Томашевська (дружинників), Оля Рудик (культурно-освітня), Марійка Козіцька (пресова), Мирон Куземчак і Петро Васічко (господарчі). Обрано Контрольну комісію (голова – Оля ДеБруен), Товариський суд (голова – Василь Коцур).

Представник Крайової управи СУМА Корнель Василик розповів про становище в Україні, закликав не кинути людей в біді. Друг Василик сказав, що пишається тим, що СУМ відмічає свій ювілей в Америці. Цього досягнуто завдяки невтомній праці його прихильників. Наступним завданням СУМу є піклування про залучення до його діяльности української молоді, щоб вона не загубилася в чужому оточенні. Голова осередку друг Орест Козіцький нагадав, що наш осередок буде відзначати своє 50-ліття в 2001 році, і тому на усіх чекає велика праця.

На закінчення уасники зборів відспівали Гимн України.

Марійка Козіцька

УКРАЇНА І СВІТ

У ВР жадають перегляду без'ядерного статусу України

Бажання частини парляменту переглянути без'ядерний статус у зв'язку із бомбардуванням силами НАТО Югославії свідчить про тверезішу оцінку наслідків зовнішньої політики України, – вважає О. Лавринович, один з провідників фракції НРУ. На його думку, відмовившись від ядерної зброї і ставши без'ядерною державою, Україна не отримала ні правових, ні політичних ґарантій своєї безпеки. Депутат вважає, що постанову ВР з цього питання потрібно розцінювати як принципову можливість розгляду цієї проблеми урядом і Президентом, які повинні зробити висновок, наскільки обґрунтованим було рішення України щодо відмови від ядерної зброї. Щодо можливої реакції міжнародного товариства, відзначає О.Лавринович, навряд чи рішення ВР помітно вплине на політичні відносини, оскільки носить рекомендаційний характер і є "лише першою спробою серйозного розгляду цього питання"."Українські парляментарі значно перебільшують можливості національної промисловости щодо створення ядерної зброї", – сказав міністер промислової політики В. Гуреєв, коментуючи на прес-конференції пропозицію ВР щодо внесення на розгляд парляменту законопроєктів про денонсацію зобов'язань України про без'ядерний статус. Водночас міністер наголосив, що сьогодні промисловість не має завдання відновити ядерний потенціял.

Депутатські фракції висловили ставлення до ударів НАТО проти Югославії

Засудити рішення керівництва НАТО щодо військової акції проти Федеративної Республіки Югославії закликав голова Комітету ВР у закордонних справах і зв'язках з СНД Б. Олійник, запропонувавши ухвалити відповідну заяву ВР України. У перебігу обговорення тексту заяви, депутатські фракції висловили свою позицію щодо подій у Косові (Югославія). Голова фракції Компартії П. Симоненко сказав, що події на Балканах є "спробою нового переділу Европи". На його думку, Україна має відкликати своїх послів з країн НАТО, а також переглянути раніше укладені угоди із США, а Міністерство оборони має дати вказівку українському миротворчому батальйонові "не виконувати команд натівських генералів". Він також закликав до пікетування посольств США та країн НАТО в Україні. Лідер ПСПУ Н. Вітренко сказала, що лише прийняття заяви із засудженням дій НАТО в Югославії Верховною Радою України є "надто слабкою" реакцією і означає "розписування у безсиллі". Тому ВР має сьогодні ухвалити рішення і закликати Президента розірвати усі відносини зі США. За словами заступника голови НРУ, члена фракції НРУ (Ю. Костенка) І. Зайця, фракція Руху засуджує застосування сили в Югославії. Водночас дії НАТО в Югославії "не можна розцінювати як агресію". НРУ виступає за політичне врегулювання проблеми Косова, за цілісність Югославії, а також за те, щоб запобігти військовому конфліктові на цій землі. Водночас І. Заєць застеріг від того, щоб тема Косова не стала чинником "нагнітання ситуації в Україні".

Член фракції Партії зелених України С. Курикін висловив жаль з приводу неуспіху мирних переговорів щодо Югославії. При цьому він поклав частину вини на посередників у цих переговорах. За словами С. Курикіна, таким посередником могла б бути невтральна Україна. Представник депутатської групи "Незалежні" Г. Омельченко закликав ВР ухвалити рішення, яке відбило б позицію України як миролюбної держави. За його словами, ВР України повинна запропонувати скликати термінове засідання Ради Безпеки ООН для розв'язання конфлікту в Косові мирним шляхом. Г.Омельченко закликав народних депутатів "приховати емоції" і застеріг від "крайніх пропозицій", зокрема щодо розриву відносин з країнами НАТО.

Представник фракції "Батьківщина" О. Білорус підтримав пропозицію направити до Югославії парляментську делеґацію України. На його переконання, "резерви переговорів щодо розв'язання косівської проблеми не використані навіть на 10 відсотків". Ці переговори повинні проходити за участю України. Фракція "Батьківщина" розцінює дії НАТО "як агресію", адже з питання Косово не було прийнято рішення Ради Безпеки ООН. "Україна має проводити активну і сильну европейську політику, не залишатись осторонь югославської проблеми", - наголосив О.Білорус.

Україна не плянує грошової емісії

Україна не плянує вирішувати свої фінансово-економічні проблеми емісійним шляхом, – заявив 24 березня прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко під час зустрічі з членами німецької консультативної групи з питань економіки. В. Пустовойтенко та член Ради директорів "Дойче Банк Рісерч" Аксель Зіденберґ обговорили питання фінансово-економічної ситуації в Україні. Серед пріоритетів, на які зорієнтовано роботу уряду, прем'єр назвав лібералізацію валютного ринку, заощадження в енерґетичному секторі, підвищення ефективности роботи аґрарно-промислового комплексу та створення належних умов для іноземних інвестицій. Залучення інвестицій, на його думку, є одним із найскладніших питань економіки. Уряд України створив усі необхідні умови для роботи інвестиційних капіталів. Водночас, зазначив прем'єр-міністер, вичікувальна позиція інвесторів не дає можливости розвивати виробництво і покращувати фінансово-економічну ситуацію в державі. А. Зіденберґ висловився за необхідність прискорення реструктуризації українських сільськогосподарських підприємств та зменшення впливу держави на продаж сільськогосподарської продукції. Впровадження енергозберігаючих технологій, на його думку, дозволить заощадити Україні тільки в секторі енерґетики понад 1 млрд. дол.

Україна – в центрі уваги Асоціяції для вивчення національностей

15-17 квітня 1999 року у приміщенні Інституту Гаримана Колумбійського університету в Нью-Йорку відбудеться 4-та щорічна конвенція Асоціяції для вивчення національностей (АВН) під назвою "Переосмислення самобутностей: держава, нація, культура". За оцінками організаторів, це буде найбільший в історії науковий форум вчених, які цікавляться проблемами етнічности, націоналізму, державотворення та національної тотожности у новонезалежних країнах. Про значення форуму у науковому світі сьогодні промовисто говорять хоча б такі цифри. На цьогорічній конвенції асоціяції дискусії точитимуться в межах 87 секцій. Це майже на 50 відсотків більше, ніж попереднього року. Загалом очікується близько 400 доповідей і презентацій. 125 доповідачів приїдуть на конвенцію з інших країн. І це не враховуючи двох десятків панелістів із сусідньої Канади.

Напевно ніколи ще українська проблематика не діставала такого глибокого і всебічного висвітлення і такої різномовної презентації, які вона отримає на нинішній конвенції. На дев'яти секційних засіданнях буде представлено і обговорено сорок одну доповідь. Українознавча частина конвенції організована за такими темами: "Сучасний стан української провінції" (круглий стіл), "Татари, українці та росіяни в Криму", "Культурна самобутність і мистецтво в українській діяспорі", "Неросійські меншини в Україні", "Партії і громадські організації в Україні", "Національні виміри української історії", "Аспекти самобутности в сучасній Україні" (круглий стіл), "Церква і нація в Україні", "Етнічність і державотворення в Україні". В додаток ще десять українознавчих доповідей буде зроблено на секціях, присвячених іншим національностям. Різноманітною буде і географія доповідачів – крім Сполучених Штатів, Канади й України про результати своїх досліджень українських проблем повідомлять вчені із Великої Британії, Німеччини, Фінляндії, Франції, Норвеґії, Данії, Нідерляндів та Ізраїля.

Конвенція відбуватиметься у приміщенні Школи міжнародних відносин Колюмбійського університету, за адресою: **International Affairs Building of Columbia University 420 West 118th St. (Metro station 116th St. on the red line).**

Юрій Шевчук

ТОЧКА ЗОРУ ДІЯСПОРИ

Коли б демократи мали єдність...

23 лютого мешканці Чикаґо вибирали посадника і радних міської ради – олдерменів. Мені хочеться звернути увагу на вибори радних у 18 виборчій окрузі, де 72 відсотки мешканців становлять американці африканського походження. На одне місце в міській раді в останніх виборах із цієї округи кандидувало аж дев'ять осіб. Серед них був один білий і вісім афро-американців. Велася завзята виборча кампанія. Один кандидат був навіть висловився публічно, що то було б посміховище для міста, якщо в цій окрузі вибрали б ірляндця-американця. І що сталося? Вибори виграв таки американець ірляндського походження – Томас Мерфі.

Правда, це були вибори на позицію нижчого рівня. Може, навіть не варто було б про це писати в українській газеті. Але коли я читав повідомлення про ці вибори, мимоволі пригадав вибори до Верховної Ради в Україні. Там не змагалися ні чорні, ні білі, ні росіяни, ні українці: там змагалися комуністи і демократи. Скільки ж тих демократичних кандидатів там було! А скільки виграло? Здається, знаємо. Не хочеться пригадувати, щоб собі не псувати настрою.

А відтак прийшли вибори голови Верховної Ради. Відбулося 20 окремих голосувань. Минуло більше двох місяців (Папу Римського швидше вибирають), заки остаточно було обрано голову Верховної Ради. І кого вибрали?

На цьому можна було б закінчити оці мої роздуми, але наближаються президентські вибори. Скільки ж то буде кандидатів у президенти з-поміж отих, що їх називаємо демократами, центристами і правими, а скільки буде лівих? Або, інакше кажучи, скільки буде кандидатів від тих сил, яким добро України лежить на серці, які хотіли б зберегти українську державність, й від тих, для яких українська самостійність не дуже мила, бо їм бачиться якийсь Союз? З цієї останньої групи в кінцевому висліді, мабуть, буде один кандидат, якого узгоджено підтримають. Хоч би Бог зіслав мудрість на всіх тих, що уболівають за справи української державности і добро українського народу, щоб вони одностайно висунули тільки одного-однісінького кандидата і підтримали його не тільки словом, але й ділом. Якби так сталося, то, я думаю, не було б сумніву, хто виграв би вибори.

Лука Костелина

Парлямент уточнює чи виправдовується?

Верховна Рада України не приймала рішення про відмову від без'ядерного статусу держави, а лише рекомендувала Урядові одним із пунктів постанови „про ситуацію, що склалася у зв'язку з агресивними діями НАТО проти СРЮ" внести на розгляд Верховної Ради України проєкт закону про денонсацію зобов'язань України „щодо статусу як без'ядерної держави". „Такий закон має розглядатися в установленому порядку, і те, чи буде прийнятий, залежатиме від подальшого перебігу подій", – наголошується у заяві прес-служби Верховної Ради України у зв'язку з неправильним тлумаченням в деяких засобах масової інформації позиції парляменту з цього питання.

(„Вечірній Київ")

ЗВІДУСІЛЬ

Нова королева Йорданії

У неділю, 21 березня, йорданський король Абдулла іменував свою дружину Раню королевою країни. Офіційні чинники королівського двору кажуть, що це нове призначення не матиме будь-якого впливу на становище мачухи короля, родженої в Америці королеви Нур, яка одружилася з батьком теперішнього короля, покійним королем Гуссейном, у 1978 році. Королеву Нур, якій 47 років, величатимуть тепер „королевою матір'ю", а 28 річна дружина короля Абдулли буде знана як „її величність велика королева".

Кожному — по тисячу долярів

У Казахстані кожному із двох тисяч дітей, котрі народяться першими в новому тисячолітті, буде виплачено по тисячу долярів. Харитативна організація „Демографія" встановила такі винагороди не так з любови до дітей, як через слабку народжуваність в країні, що пояснюється як посткомуністичний наслідок. Вважається, що цієї суми досить для догляду за дитиною впродовж першого року її життя.

Євреї виїздять з Росії

На сто відсотків зросла еміґрація євреїв з Росії в січні і лютому цього року в порівнянні з таким же періодом минулого року. Загалом до Ізраїля виїхало від початку року 3,347 осіб. Зі стану придбання квитків на майбутні лети видно, що еміґрація зростатиме.

Словник сексуалізмів у Польщі

Польське видавництво „Книжка і знання" випустило „Словник польських сексуалізмів", який включає 11,000 слів з цієї сфери людського життя. Понад тисячу слів проілюстровано прикладами з літератури. Обстеження показало, що середній поляк знає не більше, як 200 слів з вище згаданої ділянки.

Польські візи для громадян

Польща проголосила впровадження віз для громадян Білорусі, України, Росії та інших дванадцяти держав, для котрих передбачено візи для поїздок на терени Европейського союзу. Їх буде впроваджено з прийняттям Польщі до цього об'єднання. Водночас Польща натякнула, що намагатиметься зберегти безвізовий рух для мешканців прикордонних територій України.

У тунелі загинуло 40 осіб

Минулого тижня в пожежі, яка сталася в автомобільному тунелі під горою Монт Блян, згоріло 34 авта та загинуло щонайменше 40 осіб. Тунель між Францією та Італією буде зачинено на два місяці. Побудований 34 роки тому, він був розрахований на місцевий рух, але тепер став частиною міжнародної маґістралі і перепускає щороку 800,000 вантажних авт. Фахівці вважають причиною катастрофи непристосованість тунелю до такого інтенсивного використання.

УКРАЇНЦІ В БАЛТІЇ

2. Естонія

Фоторепортаж

Працівники амбасади України в Естонії. В центрі – амбасадор Юрій Олененко.

В Естонії нас привітав голова української громади Юрій Чайківський. Ми відвідали українську амбасаду в Талліні, українську католицьку церкву, при якій є монастир. Невідомі вандали спалили церкву саме на Новий 1998 рік, але тепер вона відновлюється.

Староста церкви висловив подяку нашому Владиці Василеві Лостенові за матеріяльну допомогу у відбудові. Віруючих українців в усіх трьох державах Балтії обслуговує лише один священик о. Павло, ЧСВВ, якому допомагають брат-монах та дві сестри Пресвятої Родини. Часто вірні приїздять здалека, щоб допомогти на відбудові монастиря.

В Естонії я мав нагоду фільмувати життя та побут українців, відвідав багато українських родин, а також управу Союзу Українок, які відзначають всі національні свята. В цій державі більшість українців прийняла естонське громадянство, підтримує тісніші зв'язки з місцевим урядом. Диктор естонського радіо Олена Запорожець розповіла, що українці мали одногодинну радіопередачу, але після передачі про діяльність УПА цю програму тимчасово припинили, не без „допомоги" росіян, звичайно...

Зараз українці домагаються повернення в етер української години. Про розвиток громадського життя українців дуже дбає Юрій Чайківський – справжній український патріот.

Ярослав Кулинич

Вокальний ансамбль „Журба" з Естонії. Музичний керівник – Володимир Лейбюк.

Українська громада в естонській столиці. Другий зліва – Юрій Чайківський.

Українські новини з Чехії

Товариство "Українська ініціятива в Чеській республіці" видає для українців нашої країни інформаційний культурно–політичний щоквартальник "Пороги", який ми будемо вам висилати, щоб з нього, особливо з рубрики "Хроніка громади", можна було довідатись про життя українців в Чехії. Були б раді отримувати взамін "Свободу", яку б читали в нашій бібліотеці її відвідувачі, а редакція щоквартальника могла б передруковувати найцікавіші статті.

Мґр. Лідія Райчинець, голова Товариства

У жовтні минулого року товариства "Українська ініціятива в Чеській республіці", "Україна", Міністерство освіти України у співпраці з Посольством України в Чеській республіці провели міжнародну конференцію, присвячену 75-річчю Українського високого педагогічного інституту ім. Драгоманова в Празі. На конференції виступили із доповідями д–р Богдан Зілинський, доцент Тетяна Беднаржова, д–р Юрій Шаповал, проф. Олег Купчинський, проф. Євген Федоренко, д–р Михайло Делеган, ряд інших науковців і педагогів. Учасники конференції оглянули Прагу, на Ольшанському кладовищі взяли участь в Панахиді у пам'ять Олександра Олеся.

Молодіжний хор з України і тріо з театру імені Духновича в Пряшеві взяли участь у вечорі національних меншин "Зустріч культур", що відбувся в грудні минулого року в Народному домі Праги. Засновником спільних вечорів виступила "Українська ініціятива в Чеській республіці".

Студенти україністики філософського факультету ім. Масарика в Брно провели "Український вечір", в програмі якого були українські пісні та вірші, сценки з студентського життя. Наставником студентів є тут доцент Галина Миронова, яка постійно прилучає молодь до української культури.

У Чеській республіці офіційно зареєстровано Об'єднання українських жінок, головою якого обрано доцента Тетяну Беднаржову. У проводі об'єднання працюють також Овдотія Погоріляк і Ірина Шпайзова.

У ґалерії Калоуска на Ґрадчанах проходила виставка творів художниці Наталі Прахової з України, лавреата Міжнародного конкурсу мініятюри в Торонто. Прадід художниці Адріян Прахов був реставратором Володимирського собору в Києві. Її твори є в зібраннях Німеччини, Франції, Австралії, ряду інших країн.

У Празі відбувся концерт юних українських піяністів Володимира Лавріненка і Артема Ляховича, лавреатів Міжнародного конкурсу молодих піяністів пам'яті В. Горовиця. На концерті були присутні провідники столиці, дипломати, відомі діячі музичної культури.

Сім українських художників з Києва, Харкова, Одеси та Львова стали учасниками другого міжнародного трієнале графіки "Лябіринт: бачення та інтерпретація міту в сучасній світовій графіці", що відбувся в Празі. Лавреатом Міжнародного видавничого об'єднання "Графобал" на цій імпрезі став харківський графік Павло Марків.

"Пороги"

У Букарешті відновлено пам'ятник Шевченкові

В Букарешті, Румунія, відбулася урочиста церемонія відновлення зруйнованого у 1993 р. невідомими вандалами погруддя-пам'ятника великому українському поетові. Церемонію організували Посольство України в Румунії, Міністерство культури Румунії та Спілка українців Румунії. Гранітне погруддя великого Кобзаря для встановлення на місці зруйнованого пам'ятника передав як подарунок мерії Букарешту автор скульптури, член Спілки художників України Генадій Єршов.

У день відкриття відновленого пам'ятника, у Букарешті, в приміщенні Національного музею мистецтв, відбувся урочистий концерт. У ньому взяли участь самодіяльні художні колективи українців Румунії, а також професійні митці з Черкаської та Чернівецької областей України.

ДІТИ ПРИЛУЧАЛИСЬ ДО НАРОДНИХ ЗВИЧАЇВ

Нинішнього року Представництво ЗУАДК в Києві дістало з Америки кошти на різдвяні подарунки дітям, на які придбано 1,709 подарунків, по 2 доляри кожен. Їх дістали Товариство багатодітних матерів „Діяна", діти з Каховки, Берислава, Цюрупінська, села Жовтневого Миколаївської области, Слов'яно-сербської шахти, Іллічівська, Донецького, Бердичева, Кривого Рогу, сиротинця в Іванкові та ін.

На святкування Різдва в західні області України за програмою „Пізнай Україну" виїздили 168 школярів. Ця програма вимагає праці і коштів, але є надзвичайно корисною в патріотичному вихованні молоді.

На Галичині люди зуміли зберегти звичаї і традиції нашої священної землі. Про враження від побаченого і пережитого під час Коляди свідчать листи дітей, сповнені захоплення від побаченого, а найбільше від щирої гостинности галичан.

Групу з Одещини (керівники – вчителі Петро Рубін і Любов Дудниченко), приймали люди з Калуша та Старого Лисеця Івано-Франківської обасти. Друга група, з Миколаєва (керівник – священик православної церкви о. Іван), гостювала в Самборі. Третю групу школярів з Вінницької области (керівники – лікар Людмила Харчук і вчителька Зотько) запросила громада греко-католицької церкви с. П'ятничан, Львівської области.

Віра Принько,
директор Представництва ЗУАДК

Як передати враження дитини, яка сприймає світ з емоціями, притаманними молодості? Як розділити первісне захоплення юної істоти новими краями та краєвидами? Щоб сприйняти усе це, варто прочитати листи, які написали діти після відвідання західніх областей України під час Різдвяних свят цього року. Поїздку спонзорував Координаційний Комітет Допомоги Україні, завдяки якому більш як 300 дітей зі східніх і південних реґіонів України дізналися про стародавні українські обряди, краще пізнали свою Україну.

З Сумської области діти пишуть про Рожнятівський район Івано-Франківської області: „Коли виглянути з вікна, то побачиш надзвичайний краєвид. Повіває тепленький вітрець, світить сонце, розтає сніг. Видно Карпати. Ти почуваєш себе, як у казці".

У листах до Координаційного Комітету кожна дитина по-своєму згадує святкування Різдва. Дехто детально описує обряди, кутю та узвар, дідуха та колядування. Інші згадують церкви, народні та краєзнавчі музеї, які вони відвідали. Об'єднує усіх дітей розуміння того, чому така поїздка не лише цікава, а й пізнавальна, корисна для дальшого життя кожного з них особисто. Діти серцем відчули існування того ланцюга, який в Україні поєднує минулі, теперішні та прийдешні покоління. Обряди, церкви, деякі дуже старовинні – це спадок предків-українців.

З Кіровоградщини пише Ірина: „Приїхавши додому, я тепер розмовляю лише українською мовою. Мені здається, що після поїздки я дуже змінилась, подорослішала". Дітей вразило приязне ставлення людей, що їх щиро приймали у своїх домівках. „Ця поїздка стала для дітей справжньою мандрівкою до першоджерел святкування Різдва в Україні, до витоків народних звичаїв та обрядів, дозволила відчути справжнє родинне тепло, яким оточили гостей сім'ї, що прийняли сиріт", – пишуть Раїса Сокорина та Лариса Дмитренко, які супроводжували 20 сиріт з Чернігова. „Найбільше мені сподобалось колядувати. У Вузловому (на Львівщині) люди серйозно ставляться до Різдва. Вони не жаліють нічого, дають дітям все, що мають", – пише Павло з Чернігова.

Нехай останнє слово буде за дітьми, які неодмінно завершували свої листи подякою тим, хто їх приймав, і бажанням ще повернутися до тих місць, де вони так радісно зустріли Різдво.

„Ми вдячні тернопільській землі і людям, які допомогли нам зрозуміти шлях до нашого майбутнього, які своїм життям наближують його до нас. За давнім народним звичаєм хочемо побажати:

Пошли, Боже, многі літа
Цій святій землі,
Щоб і хліб родився,
Щоб і скот плодився,
Щоб люди-господарі
нічим не журилися.

І ми сподіваємося, що, прочитавши цей лист, ви відчуєте ту ж дружність, те ж середовище, яке панує на Тернопільщині", – пишуть учні Луганського ліцею Ольга, Олена і Роман.

Іван Лозовий,
Київ

Польська журналістка — про Україну

В книгарні польської газети "Нови Дзєннік" в Нью Йорку відбулася зустріч з журналісткою Тересою Седляр-Колишко – з нагоди появи двох збірок її репортажів з України: "Від Смоленська по Дикі поля" і "Між Двиною і Черемошем", виданих у Лондоні. Книжки саме продаються в цій книгарні.

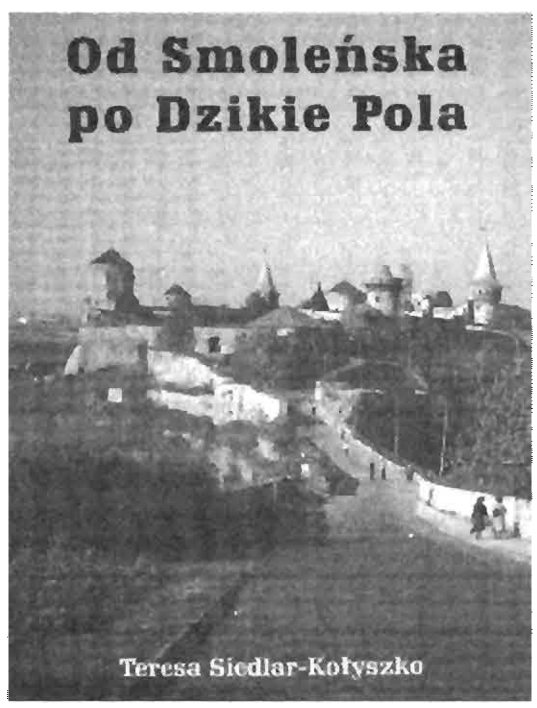
Старший редактор польського щоденника Чеслав Карковський представив гостю, а численні присутні, переважно вихідці із східніх теренів колишньої Польщі та їхні нащадки, тепло її привітали. Краківська радіожурналістка Тереса Седляр-Колишко, яка тепер проживає в США, свого часу наважилася на ризиковний вчинок — поїхала на терени тодішнього СССР, не визначені для туристських подорожей, щоб розшукати там поляків і розповісти про їхнє життя за тоталітарної влади. До цих подорожей неприхильно ставилися не тільки представники влади в СССР, а й в Польщі. Але Тереса не зважала на заборони й заглиблювалася у найдальші провінції. Вона привозила звукозаписи вражаючих розповідей про часи сталінського терору, коли люди не могли відверто визнати свою національність, культуру і мову, свою релігію. Для радіослухачів Польщі стало відкриттям існування на Сході польської національної меншини, представники якої не знали мови батьків, але прагнули повернення до традицій свого народу.

З часом ці репортажі почали друкуватися в "Новому дзєннiку" за океаном і спричинилися в останні роки до постійної допомоги місцевої польської спільноти полякам в Україні, Білорусі, Литві.

Тереса Седляр-Колишко подорожує і в незалежній Україні. У своїх репортажах вона розповідає про місцевості, добре знані полякам з клясичної літератури і пов'язані з історичними особами та подіями, але передовсім веде мову про людей, які тепер мають можливість відроджувати майже втрачену національну спадщину. Нелегке це завдання, тому що усім, хто пережив комуністичні часи, бракує коштів навіть на прожиття, не кажучи вже про видавничу справу, шкільництво, діяльність релігійних громад.

Тереса Седляр-Колишко

Одна з нових книжок журналістки.

Але в кожному місті чи селі, де побувала журналістка, вона зустрічала людей, які не шкодують часу, щоб пригадати польське слово і пісню.

У клясах і гуртках вивчення польської мови навчається багато українських дітей, які хочуть знати мову сусідньої держави. Про нинішнє становище поляків в Україні розповідає в книжці вчитель музики з Києва, уродженець Житомирщини Болеслав Краснопольський:

– Найбільше враження на мене справляє те, що костел вже не є заборонений. Що є стільки костелів і до них можна ходити, бо раніше тут усе заборонялося. За це переслідували моїх родичів, діда з бабусею. Але бабуся вчила мене читати польською мовою, бо в багатьох селах Житомирщини говорили по-польськи. Але потім поляків виселили з їхнього житла, вивезли, тому й мову люди забули. Мою родину теж усю вивезли, але вони втекли з казахських степів і повернулися до Житомира.

На зустрічі я запитав у Тереси Седляр-Колишко про її думку щодо взаємин польської національної меншини з українським населенням, її оцінку сучасного становища поляків в Україні.

– Україна тепер переживає велику скруту, — відповіла вона. — Поляки живуть не краще від українців, адже усі вони — члени одного суспільства. Якоїсь національної напружености між ними я не відчула, хіба що на західніх землях України ще ятріють недавні взаємні кривди. Багато змішаних родин — поляки одружуються з українками, українці з польками. Влада переважно прихильно ставиться до запитів польських громад, але часто не може допомогти, бо не має коштів. Водночас під час подорожей я зауважила, що в Україні збереглося більше пам'яток польської культури, ніж, скажімо, в Білорусі. І нинішнє ставлення білоруських урядників до польської культурної спадщини, наприклад, до недавнього вшанування Адама Міцкевича, надто нагадує комуністичні часи формалізму і "показухи".

Професійний досвід Тереси Седляр-Колишко охоплює 35 років роботи на краківському радіо. Близько 15 років тривають її подорожі на схід. Очевидно, вони продовжаться, і в наступних книжках журналістка матиме нагоду розповісти про те, як у вільній Україні розквітне колись переслідувана культура польської меншини.

Левко Хмельковський
(Світлив автор)

"НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОМ'ЯНУТИ НЕЗЛИМ, ТИХИМ СЛОВОМ..."

"Кобзар" і сьогодні надихає

У березні, коли ми вшановуємо нашого Кобзаря Тараса Шевченка, хочеться дати доказ того, що шанувальники його таланту не переводяться і в діяспорі. До редакції „Свободи" саме надійшов лист від одного з таких шанувальників – Климентія Баб'яка з Балтимору, до якого він додав примірник найменшого „Кобзаря", що його він перевидав в 1964 році з приводу відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашінгтоні.

Цей мініятюрний „Кобзар" появився в Женеві 1978 року, а його перевидання в Балтиморі у 1964 році було новиною. В Україні цей „Кобзар" видано 28 років пізніше, в 1992 році, але з невідомих причин в „Літературній Україні" його окреслено як „друге народження", хнига, хоча насправді це було вже третє.

Ще тридцять років тому К. Баб'як плянував видати цю книгу, однак це йому тоді не вдалося. Щоб зберегти її (адже оригінал, роблений у Львові, вже зовсім знищений), наш видавець виконав кілька копій і переслав до нашої бібліотеки два примірники, за що ми йому дуже вдячні. Він розповів, що передав примірник до бібліотеки НТШ, до Львівської бібліотеки ім. В. Стефаника, до гімназії ім. А. Шептицького в Стрию.

Один примірник він подарував Президентові України Леонідові Кучмі, один – колишньому амбасадорові України у Вашінґтоні Юрієві Щербакові, ще декілька — іншим особам.

Про обидва видання свого часу були статті в „Свободі", „Америці" і „Естафеті", пера наших відомих журналістів та літературознавців. Від того часу минуло 35 років, але одержимість нашого шанувальника Шевченкової спадщини не минає, коли він усе пише на цю тему і присилає такі цінні примірники до бібліотеки „Свободи".

О. Кузьмович

Під спів бандури Павла Супруна

У березні українська громадськість віддає особливу шану своєму найбільшому поетові, творцеві української нації – Тарасові Шевченкові. Тарас – син українського народу, і тому український нарід вшановує його, де тільки живуть українці.

У Чикаго Шевченківські святкування відбулися в неділю, 7 березня, в залі катедральної школи св. о. Миколая.

Ці святкування організував Ілинойський Відділ УККА, а в них взяло участь понад 300 осіб, хоч чикаґська погода на той день і не була сприятливою.

Святкування відкрив голова УККА інж. Орест Бараник. В своїм короткім вступнім слові він наголосив, що Тараса Шевченка прислав до нас Бог саме в той час, коли український народ стояв на межі свого „бути чи не бути", і той поет-геній відродив нас, пригадуючи нам, чиї ми діти.

Продовжуючи програму, виступив мішаний хор „Сурма" під диригентурою Зіновія Модрицького. Хор виконав Шевченків „Заповіт" – „Як умру, то поховайте". Відтак виступив дитячий хор „Євшан-зілля", який існує при українській катедральній школі св. о. Миколая, а його мистецьким керівником є Марта К. Стадник. Хор виконав чотири пісні.

Сорок четверо хористів – дівчаток і хлопців стояло на сцені, як розцвілі маки на лані, а голосочки – як у жайворонків. Ми часто говоримо, і слушно, що нас молодь покидає. Ану ж застановімся вже сьогодні, що нам робити, щоб отих сорок четверо поповнили наші церковні хори!

Святкове слово на святі виголосив недавно приїжджий земляк з України Федір Коник. Доповідач говорив з пам'яті і красномовно. Відзначивши, що в творчості Тараса Шевченка слова „Бог і Батьківщина" були святими, доповідач представив Шевченка як духовного батька української нації, який промовляв до народу огненним словом. Доповідач сказав, що ще й сьогодні не до всіх доходить його ці слова: „Любіть Україну", та що Україна сьогодні переживає важкі часи.

Після слова продовжувалася мистецька частина. Пісню „Гей, літа орел" відспівав під акомпаньямент скрипки і акордеону тенор Борис Прохорчук – член музичного гурту „Галичани". Відтак цей музичний гурт у збільшеному складі виконав пісні „Через балку летить галка", в муз. обр. Лесі Баб'як, „Бандуристе, орле сизий" та "Моя Україно", муз. Костецького. Гурт „Галичани" працює під мистецьким керівництвом Лесі Коник.

Юлія Хім'як-Баялцалієва з глибоким чуттям прочитала вірш поетеси-піснярки Анни Конич „Не вбили нас".

Про наступний виступ треба сказати дещо більше. Він був дуже емоційний і зворушливий. Тут іде мова про виступ кобзаря-сліпця Павла Супруна, який недавно прибув з України.

У супроводі своєї супутниці-бандури кобзар виконав „Думи мої", „За байраком байрак" та „Ой, Морозе, Морозенку". Чудовим голосом кобзар надзвичайно чутливо передав не тільки драматизм пісень, але й пісенного слова.

На закінчення хор „Сурма" при акомпаньяменті д-ра Катерини Кішки виконав п'ять пісень: „Реве та стогне Дніпр широкий", в муз. обр. Стельмащука, „Думи мої", в муз. обр. Козака, „Зоре моя вечірняя", поему „Україна" з сольо Алли Маринець, та "Учітеся, брати мої", музика до всіх трьох пісень – Давидовського.

В заключному слові інж. Лев Боднар зауважив, що програма свята була виконана представниками різних хвиль еміґрантів у дусі пошани до великого сина України Тараса Шевченка.

Свято закінчено відспіванням українського національного гимну.

Лука Костелина

Слово Тараса завжди актуальне

Від смерти Тараса Шевченка минуло 138 років, але його пророчі слова і заповіт, які він залишив для прийдешніх поколінь, все живі, все актуальні, і такими залишаться, як довго житиме український народ.

Поет залишив нам свої заповіти, але, на жаль, не всі ми виконуємо їх так, як закликав нас Шевченко. Україна на восьмому році незалежности не може забезпечити нормальних життєвих потреб населення, не кажучи вже про культурно-духовні запити. Люди, які сидять у владних кріслах, не працюють для покращення економічного стану населення, прагнуть власного збагачення, вивозять народне добро за кордон, залишаючи народ на межі бідности. Інші – Симоненки, Ткаченки пруть одні поперед інших, щоб затягнути народ знову в московське ярмо. Перевертні і вислужники не перевелися і сьогодні. Шевченко гостро виступав проти таких поневолювачів, картав, закликав схаменутися, бо народ таки колись повстане і помститься за вчинені кривди.

Шевченко в своїх віршах першим вказав, хто поневолює народ, першим закликав стати до боротьби і повернути Україні волю, бо тільки „в своїй хаті своя правда, і сила, і воля". Як високо Шевченко цінив волю, вказують поеми, які він присвятив цій тематиці, а слова „воля", „святая воля", „свобода" переходять червоною ниткою через усю творчість Шевченка. Поет, перебуваючи поза межами України, не переставав боротися за ідеали волі, оспівував красу України, славні події з історії Козаччини і славних гетьманів.

Шевченко перший кинув виклик царському самодержавству, в часи, коли на просторах імперії панувала мертва тиша, а за найменший опір засилали в Сибір, панував страх, доноси, брехня вважалася правдою. І в тій атмосфері пролунало слово Шевченка:

Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає,
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Для Шевченка Україна і її народ були найбільшим скарбом, і з любови до них він творив безсмертні свої поеми. „Кобзар" Шевченка відродив національну свідомість українського народу. Шевченко впровадив українську мову до літератури. Вороги України бачили загрозу своєму пануванню над Україною, і всякими способами, фальшуванням, забороною протидіяли поширенню Шевченкового слова. Але їм це не вдалося, слово поета запало глибоко в душу народу, і Шевченко і Україна стали синонімами. Могила Шевченка в Каневі над Дніпром – це місце паломництва українців із усіх теренів України, і тих, які живуть на чужині. І так триватиме вічно, як вічне є слово Шевченка.

Євген Бачинський

Концерт у Кергонксоні

У неділю, 7 березня, заходом місцевої школи українознавства і хору "Золотий Гомін" відбувся святковий концерт в пошану генія Тараса Шевченка. Заупокійну Службу Божу служив настоятель церкви св. Трійці о. Юрій Годенчук, а о. Еміліян Шараневич у своїй проповіді підкреслив вийняткове значення Тараса Шевченка для українського народу. Обидва отці відправили Панахиду, після чого у вщерть виповненій церковній залі відбувся концерт, який відкрила коротким словом Володимира Кузів. Хор „Золотий Гомін" під диригентурою д-ра Олега Воляньського виконав, при участі шкільної молоді, „Заповіт".

Доповідь виголосила Оксана Бакум. Після короткого звернення до дітей і молоді, в зрозумілих для них висловах, окреслила націотворчу ролю Шевченка в його періоді і в новіших часах, аж по сьогодні. Шевченка можна сприймати на різних площинах, найперше як поета-романтика. Він перейняв характеристичні риси цього літературного і мистецького напрямку і поєднав їх із народною творчістю, серед якої виріс, та з безпосереднім відчуттям історії минулого.

Вихід „Кобзаря" започаткував одночасно його другу ролю в нашій історії – носія вищої ідеї.

Кирило-Методівське братство, членом якого він був, віддзеркалювало національну свідомість молодого ідеалістичного покоління.

В кризовому стані сьогоднішньої України, Шевченкові погляди для сучасности – це не крилаті слова, а конкретний заклик: віднайдіть свою гідність як нація! Криза в Україні є світоглядова, а все інше – це тільки симптоми хворого суспільства без дійсно національного провідництва. Вплив його продовжується на процеси відродження: діють конґреси української інтелігенції, Товариства „Просвіти", української мови, нові мистецькі рухи, є спроби надати українського характеру бодай нижчим рівням освіти, бо вищі школи майже цілком зрусифіковані.

Якби тепер жив Шевченко, він не погодився б з новою формою невільницького світогляду, з посиленням русифікації, відновленням совєтських „вартостей" і зовнішних ознак режиму. Тому і сьогодні Шевченко все ще є мучеником за свою найвищу ідею – Україну.

В кінці доповідачка прочитала рядки з вірша-поклону розстріляної поетеси Ладі Могилянської.

У мистецькій частині програми читали вірші учні місцевої школи українознавства Зірка і Кипріян Годенчуки, Олег Крупа, Ярослав Гречка, Андрій і Алена Ленець. Тріо союзянок – Оксана Бакум, Анна Вербовська і Сильвіч Кузів – заспівали „Зоре моя вечірняя", муз. Якова Степового.

Національним славнем закінчено цей зворушливий концерт.

Д-р Роман Барановський

Радянська і пост-радянська Україна: підсумки XX століття

Міжнародна конференція у Єльському університеті

23-24 квітня 1999 р. в Єльському університеті, м. Нью-Гейвен, Конн., відбудеться наукова конференція на тему "Радянська і пост-радянська Україна: погляд на XX століття". Метою конференції, яку проводить Єльський центр міжнародних та реґіональних досліджень, є наукове осмислення подій в Україні у XX столітті. Конференція висвітлить перспективи і труднощі, які постали перед Україною на межі наступного століття, і проаналізує еволюційні тенденції в українській історії, економіці, політиці та культурі. Тематика конференції охоплює наступні проблеми: національна свідомість та розбудова нації, спадщина радянського минулого та її значення для пострадянської України, політична та економічна історія України у XX столітті, розвиток самобутнього українського суспільства у контексті ґльобальних політичних, економічних та культурних процесів, сучасні економічні та соціяльні проблеми, культурний конфлікт та питання мови.

Доповіді і дискусії в рамках конференції відбуватимуться з 8:30 ранку до 6:00 години вечора у п'ятницю 23-го та суботу 24 квітня, в Єльському центрі міжнародних та реґіональних досліджень, в приміщенні Luce Hall Auditorium, за адресою 34 Hillhouse Ave., New Haven, CT. Організаторами конференції є професор історії Пол Бушкович, голова і професор відділу слов'янських мов і літератури та мастер Пірсон-коледжу Гарві Ґолдблат, а також викладач української мови при відділі слов'янських мов та літератури Галина Гринь.

У конференції братимуть участь науковці та провідні представники українських і міжнародних установ, зокрема Ярослав Грицак, директор Інституту історії Львівського університету, Тарас Кузьо, науковий дослідник Українського центру в університеті Північного Лондону і колишній представник НАТО в Києві, Чарльз Кловер, кореспондент газети "Файненшл Таймз" з українських питань, Джоел Гелман, старший дорадник у відділі головного економіста Европейського банку реконструкції та розвитку, Олександер Савченко, головний управляючий JSCB Бенк Острія Кредітанштальт Укрейн, Богдан Рубчак, професор української літератури в Університеті Ілиной, Соломія Павличко, старший науковий співробітник Інституту літератури Національної Академії Наук України, Микола Рябчук, науковий дослідник Центру европейських досліджень Університету "Києво-Могилянська Академія" та відповідальний редактор журналу "Критика", економісти Темпльського університету професори Іван Коропецький та Володимир Бандера.

З головною доповіддю перед учасниками форуму виступить Григорій Ґрабович, професор української літератури Гарвардського університету. Відкриє конференцію Ґустав Раніс, професор міжнародної економіки та директор Єльського центру міжнародних та реґіональних досліджень. Спонзорами конференції є Фундація сім'ї Чопівських, Єльський центр міжнародних та реґіональних досліджень, Єльський фонд Едварда Дж. та Дороті Кларк Кемпф.

За додатковою інформацією звертайтеся до: Yale-Ukraine Initiative у Єльському центрі міжнародних та реґіональних досліджень за телефоном **(203) 432-3107** та факсом **(203) 432-5963** чи електронною поштою: **rees@yale.edu**

Курс лекцій з американського громадянства

Управа інформаційного бюра Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) повідомляє, що, починаючи від суботи, 17 квітня ц.р., відбуватиметься курс лекцій для тих осіб, які готуються до іспиту з метою одержання американського громадянства.

Курс складатиметься з двох кляс: одна кляса для працюючих – почнеться в суботу, 17 квітня, о 10-ій годині ранку, а друга – для непрацюючих – в середу, 21 квітня, о 7-ій вечора у приміщенні ЗУАДК при **1306 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111.** Обидві кляси працюватимуть один раз на тиждень.

Курс лекцій з американського громадянства при ЗУАДК-у – безкоштовний. Зацікавлених просимо зголошуватися під час дня телефоном **(215) 728-1630,** або факсом **(215) 728-1631,** або на вище згадану адресу – письмово.

МІЖ МОЛОТОМ...

(Закінчення зі стор. 5)

без чого можливий соціяльний вибух. І не забуваймо, що на носі президентська виборна кампанія, яка також потребує коштів, і не малих. Отже, Україна фактично стала заручницею Міжнародного валютного фонду, Світового банку та інших міжнародних фінансових структур, де головну роль відіграють Сполучені Штати. Отож, танцюй, враже, як пан скаже. І танцює український політикум, розкланюючись на різні боки, таємно сподіваючись якось проскочити між Сціллою московських посягань і Харибдою західніх інтересів. І тому не має Україна своєї власної чіткої, зорієнтованої на українські національні інтереси зовнішньої політики.

Конфліктом на Балканах активно скористалися українські ліві, здійнявши у парляменті шалений ґвалт проти західніх кредитів та антинатівську істерію. Конкретно це виявилося у спробах переглянути Меморандум економічної політики уряду України та Міжнародного валютного фонду з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року, а також — переглянути без'ядерний статус України. Більше того, з трибуни Верховної Ради прозвучало провокаційне оголошення, що т.з. Всеукраїнський союз офіцерів 27 березня розпочне запис добровольців "для допомоги братнім сербам".

Звісно, все це робить московська п'ята колона і, звісно ж, робить на користь Москви. Тверді націонал-демократи ще тоді, 1991 року, виступали проти ядерного роззброєння: ця зброя, надто тактична, потрібна була як засіб стримування агресивности Москви. Виступати ж нині за перегляд без'ядерного статусу, коли Україну позбавили ядерної зброї, а створити її заново вона не має достатнього економічного потенціялу, означає ніщо інше, як відкрити доступ на українську територію російським ядерним боєголовкам і їхнім носіям. Для Москви кращого подарунку годі й придумати: виставити свої ракети поблизче до країн НАТО — її давня мрія. Для України ж — це небезпечний ядерний зашморг, який матиме два кінці: за один з них тягнула б рука Москви, за другий — рука НАТО.

Націонал-демократична громадськість протистоїть цьому проросійському і антинатівському шабашу, що його здійняли українські комуно-соціялісти. Однак невтралізовувати ці настрої, що їх намагаються впровадити у суспільну свідомість ліві, дуже непросто через, м'яко кажучи, морально-гуманістичну вразливість колективних мілітарних дій країн НАТО в Юґославії. Про це вже говорилось вище.

Отак і зависла Україна між молотом і кувадлом. Цілком зрозуміла тривога витає над нашою державою. Чи вдасться їй вистояти, з гідністю подолати складну ситуацію, чи не розплющить її важкий молот на твердому кувадлі — покаже час.

Д-р Віталій КАРПЕНКО,
політичний оглядач "Свободи,
головний редактор "Вечірнього
Києва".

Христос Воскрес Воскресла Україна!

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ

вітаємо

весь український нарід в Україні та в діяспорі,
всіх наших Членів та Прихильників

бажаємо їм

Веселих Свят! Христос Воскрес!

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА

142 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel.: (212) 505-1765
Fax: (212) 475-8161

733 15th St. NW Suite 1027
Washington, DC 20005
Tel.: (202) 737-6090
Fax: (202) 737-6091

Великодній Привіт

ПРЕЗИДІЇ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ, 1999 р.

У радісні дні Світлого Воскресіння Христового вітаємо всіх українців, які проживають поза межами України, в 20-ох країнах світу, як рівнож і наших братів і сестер в Україні; вітаємо Ієрархів українських церков, у діяспорі та в Україні; вітаємо Президента України достойного Леоніда Кучму, Уряд, Верховну Раду та Збройні Сили України; вітаємо крайові та центральні проводи складових організацій Світового Конґресу Українців. В цей час великого духовного піднесення ми молимося, щоб Воскреслий Христос подав нам єдність, братолюбіє і душевний спокій.

Українська нація тепер теж переживає процес Воскресіння. Світло незалежности засвітилося вже поверх сім років тому, але народ, який жив у темряві неволі багато років, тільки поступово виходить із мороку колишньої тюрми народів. Світло волі, демократії і державної самостійности засліплює очі в Україні тим, хто вперто бажає повернутися назад у царство темряви, у царство „старшого брата“, який віками закриває сонце правди і благодать Воскресіння Христового від нашого народу. Ми віримо у силу і велич духа нашого народу, і в те, що невдовзі український народ одностайно на повні груди заявить: Воскресла Україна, ставаймо в ряди тих, хто повернув її славу і підніме її добробут! І ми певні що тоді, з Божою допомогою, ми почуємо по всіх закутках нашої рідної землі милі звуки української мови, ми станемо свідками об'єднання українських церков, ми побачимо, як народ по всій Україні буде дякувати Богові за дар незалежности – дякуватиме українськими молитвами, українською мовою, ми будемо радіти підвищенням життєвого рівня наших братів і сестер на Батьківщині.

Ми – 20 мільйонів українців, які проживають поза межами України, мусимо всіма силами допомагати процесові Воскресіння нашого народу – головно духовному його Воскресінню. Бо тільки наша спільна дія, наші з'єднані старання, наші об'єднані молитви приведуть нашу Батьківщину до кращого майбутнього. Наш народ віками прославляв Воскреслого Христа і Він у Його благодаті допоміг нашому народові здобути незалежність.

У Великодні Свята, коли все живе прославляє Воскреслого Спасителя, ми зокрема дякуємо Господові за Його піклування. Ми певні, що процес Воскресіння завершиться і що „На оновленій землі ворога не буде, супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі“.

Торжество Христового Воскресіння дає нам надію на повне, неминуче і незворотне Воскресіння України!

Христос Воскрес! Воїстину Воскрес!

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ

Дирекція Українського Народного Дому в Ню Йорку

усім Уділовцям, Установам і Організаціям, які мають у УНДомі свої постійні домівки, всім, що користуються із заль УНДому і всій Українській Громаді Ню Йорку

— б а ж а є —

Веселих Свят ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

140-142 Second Ave., New York, NY • (212) 529-6287

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ „ВСІХ СВЯТИХ“

206 Схід, 11-та вул. в Ню Йорку

всіх Парафіян, Прихожан і Прихильників
сердечно вітаємо з

Світлим Воскресенням Христовим!

о. **Андрій Кулик** — парох
Петро Плісак — голова парафіяльного уряду

Головна Управа
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ „Самопоміч“

з нагоди радісного празника

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

вітає відділи і їхніх членів
та пересилає найсердечніші побажання

ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Веселих свят

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ!

НАЧАЛЬНИЙ ПЛАСТУН ЛЮБОМИР РОМАНКІВ

вітає

ІЄРАРХІВ І ДУХОВЕНСТВО УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, ГОЛОВНІ ПЛАСТОВІ ПРОВОДИ, КРАЙОВІ ПРОВОДИ, УСІХ ПЛАСТУНОК І ПЛАСТУНІВ, РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ, ЗНАЙОМИХ Й УВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

ЩАСЛИВИХ ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Величним і Радісним

„ХРИСТОС ВОСКРЕС“!

— вітаємо —

Родину, Приятелів, Знайомих по обидвох боках Океану

Ярослава, Зенон, Христя СНИЛИКИ

З празником

Воскресення Христового

ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ

рідні, друзям та знайомим

— щиро бажають —

ЯРЕМА Л., ВАРКА, ЯРЕМА А., ІННА БАЧИНСЬКІ та син ІВАН БЛУДОВ

Ню Йорк, Н.Й. і Київ, Україна

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

Професорам і Студентам УВУ, Меценатам, Добродіям і Жертводавцям на Фундацію Українського Вільного Університету, Духовенству Українських Церков, Установам, Молодечим і Студентським Організаціям та всьому Українському народові у Вільній Україні і на чужині

— бажає —

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
43 St. Marks Place, New York, N.Y. 10003
TEL.: (212) 254-1571

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З Христовим Воскресінням
Рідні Друзям і Знайомим, що святкують за обома стилями

веселих свят та усіх благ сердечно бажають

ХРИСТЯ і ЮРІЙ НАВРОЦЬКІ

РОДИНІ, ДРУЗЯМ І ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

— бажають —

БОГДАН ГІРНЯК з РОДИНОЮ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Всім нашим рідним, приятелям, знайомим у вільному світі і у вільній Україні, всього найкращого бажають на Великдень, і на щодень

ЯРОСЛАВА і МИКОЛА АВРАМЧУКИ з родиною

Кергонксон, Ню Йорк, квітень 1999 р.

Христос Воскрес!

Веселих Свят

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

Головній Управі Самопомочі, Дирекції Кредитової Кооперативи Самопоміч в Ню Йорку, членам Відділу, Клюбові Сеньйорів, учителям Школи Українознавства при Самопомочі в Ню Йорку

— бажає —

УПРАВА ВІДДІЛУ САМОПОМОЧІ

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ В НЮ ЙОРКУ

з нагоди

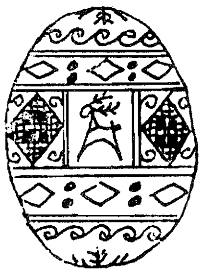
ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ

щиро вітає своїх Членів, Українську Громаду, а зокрема Пластові Проводи, Управу Пластприяту, всіх Фундаторів, Добродіїв та Жертводавців

Христос Воскрес!

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ в НЮ ЙОРКУ

Адреса: Plast Foundation, Inc., 144 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Всіх пацієнтів та друзів

в і т а ю

з Святом Воскресіння Христового

і

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

д-р СІЛЬВІЯ БІЛОБРОН

Стоматолог

551Millburn Avenue
Short Hills, New Jersey 07078

Tel.: (973) 467-0885

З днем світлого празника

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО!

Радісних та щасливих свят!

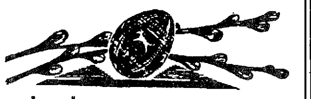
Вельмишановним Професорам, колишнім Учням гімназії та усім мешканцям Байройтського табору

— б а ж а є —

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ГІМНАЗІЇ

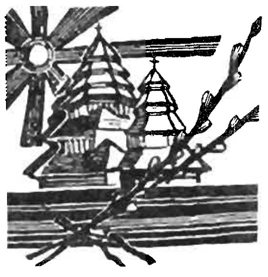
Запрошуємо усіх прибути на цьогорічний

З'ЇЗД БАЙРОЙТЦІВ

який відбудеться

17-18-19-го вересня 1999 р. на Союзівці

Радісних, Щасливих Свят

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

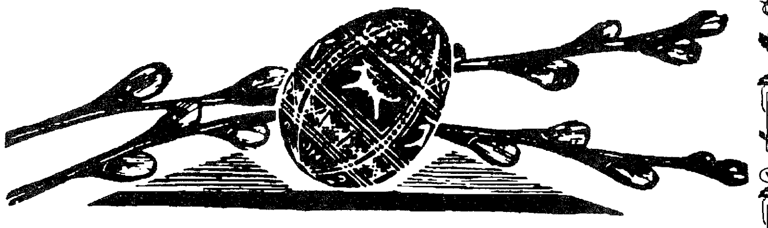
шановним Гостям, Співпрацівникам і всім членам УНСоюзу

— б а ж а є —

УПРАВА СОЮЗІВКИ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Веселих Свят Воскресення Христового!

Українському Духовенству, Організаціям, ВШановним Клієнтам і Знайомим

щиро бажає

ЮРІЙ ВАСИЛЕНЮК
і доня МАРУСЯ

власник

Української Крамниці

ASTORIA
MEAT PRODUCTS INC.

35-09 Broadway
(між 35-36 вул.)

Long Island City, N.Y. 11106
Tel.: (718) 726-5663

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

— щиро вітає —

всіх членів, симпатиків та всю українську громаду

У СВІТЛИЙ ДЕНЬ

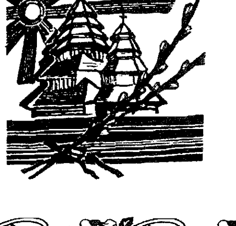
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

та бажає їм

ЩАСТЯ, РАДОСТИ, ЗДОРОВ'Я та СІМЕЙНОЇ ЗЛАГОДИ

„ХРИСТОС ВОСКРЕС"
„ВОІСТИНУ ВОСКРЕС"

РАДА ДИРЕКТОРІВ

Головна Канцелярія:
215 Second Ave., New York, N.Y., 10003
Tel.: (212) 533-2980

Філії:
35 Main St., South Bound Brook, N.J., 08880
Tel.: (732) 469-9085

691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: (732) 802-0480

Веселих Свят

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

бажає **КОМІТЕТ ФЕСТИВАЛЮ церкви св. ЮРА в НЮ ЙОРКУ**

ПРИЙДІТЬ НА

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

14, 15, 16 ТРАВНЯ 1999 р.

Христос Воскрес!
Веселих та Щасливих Великодніх Свят

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

1-ий УКРАЇНСЬКИЙ Федеральний Щадничий Банк

„П Е В Н І С Т Ь“

передає найщиріші вітання та побажання

Веселих і Щасливих Свят Христового Воскресіння

Ієрархам, Духовенству та Вірним Українських Церков, Проводам і Членам Українських Товариств, Організацій та Установ, Працівникам і Членам Банку „Певність“ та Всім Українцям на Рідній Землі і на Поселеннях

1-st Security Federal Savings Bank
936 N. Western Ave., Chicago IL 60622
Tel.: (773) 772-4500

філії:

7918 Busleton Ave., Philadelphia, PA • 5670 Milwaukee Ave., Chicago, IL • 820 N. Western Ave., Chicago, IL • 2166 Plum Grove Rd., Rolling Meadows, IL

ХРИСТОС ВОСКРЕС! *ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!*

Усіх моїх приятелів, а зокрема усіх приятелів фейлетонів О-КИ сердечно вітаю зі

СВЯТАМИ ВЕЛИКОДНЯ

і кличу радісне

Веселих Свят

ХРИСТОС ВОСКРЕС

ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ

З РАДІСНИМ СВЯТОМ

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Станична Старшина Пластової Станиці в Ню Йорку

бажає Вам усім

щоби молитви воскресної утрені принесли Вам душевний спокій, і щоби Великодні гагілки Вас розвеселили. Нехай барви святочних писанок та запахи ново-спечених пасок збагачують Ваш дім, а нехай у Ваших серцях панують мир і любов.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
У Світлий День

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

найкращі побажання веселих та щасливих свят

Родині, Приятелям, Знайомим і всьому Українському Народові на рідних землях у вільній, незалежній воскреслій Україні

— п е р е с и л а є —

д-р Любомир ВОРОХ з дітьми: Любославом, Андреєю і Тетяною

ЗІ СВЯТАМИ
ВОСКРЕСЕННЯ
ГОСПОДНЬОГО

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ,
БАГАТО РАДОСТИ, СОНЦЯ Й УСПІХІВ СВОЇМ ЧЛЕНАМ,
ПРИЯТЕЛЯМ, СИМПАТИКАМ та ДРУЖНІМ КЛЮБАМ

с к л а д а є

УПРАВА КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩЕТАРСЬКОГО КЛЮБУ

Христос Воскрес!

Із світлим Празником Воскресіння Христового нашим членам, прихильникам і всьому громадянству добра, радости, сили і завзяття

бажає

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“ в Джерзі Сіті

SELFRELIANCE UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION
NEW JERSEY BRANCH

558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07306

(201) 795-4061

У Світлий День Христового Воскресіння

щиро вітаємо і шлемо сердечні побажання

старшому Членству — Сеньйорам, Дружинникам, Дорогому Юнацтву й Шановним Батькам!

Щиро вітаємо ієрархів і Духовенство Українських Церков, Український Нарід, Світову Управу СУМ, Крайову Управу СУМ, Булаву Відділу Юнацтва СУМ, Управу Батьківського Комітету, Дирекцію й Учителів Школи Українознавства Осередку СУМ та керівників мистецьких гуртків. Рівнож вітаємо все Шановне Членство Братських Організацій Українського Державницького Фронту та Молодь Молодечої Організації Пласт.

Всіх щиро вітаємо радісним християнським привітом —

Христос Воскрес!

Управа Осередку СУМ
ім. ген.-хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку

Христос Воскрес!

Нам пишуть

Наші діти не хочуть йти із школи

Ми, батьки учнів українського клясу, українсько-російської школи №33 міста Симферополя, протестуємо проти морального приниження, яке доводиться переносити нам і нашим дітям.

В 1991 році, коли наші діти пішли до 1 української кляси, замість клясної кімнати їм було запропоновано підвал по вул. Ковильній, в надії, що ми не витримаємо і переведемо дітей до російськомовної кляси. Але цього не сталось. Нам виділили клясну кімнату в 33-ій школі. Потім наші діти навчались в середній школі №23, де теж були непрошеними гостями.

Нарешті в 1997 році всі українські кляси на наше прохання були зібрані в 33-ій школі, якій було надано статус українсько-російської. Нас вже тоді турбувало майбутнє дітей, і ми надсилали листи в міський відділ народної освіти з проханням надати 33 школі третю ступінь. В цьому році наші діти закінчують 9-ту клясу і переходять до 10-ої. В школі вже є структура однокомплектної повної української школи, буде десять україномовних кляс. В школі підібрався кваліфікований педагогічний колектив на чолі з директором Людмилою Горб та І. Лупачевим, які створили атмосферу добра і теплих відносин між учнями, педагогами та батьками, якої не було в інших школах. Але знову міський відділ народної освіти випробовує нерви батьків, пропонуючи нашим дітям для навчання в 10-ій клясі розійтись по інших школах.

Ми вимагаємо якнайшвидше вирішити питання про надання школі повного обсягу клясів, а також сприяти поліпшенню обладнання навчальних кабінетів та клясів.

Батьківський комітет
української кляси 33-ої школи,
м. Симферополь

Листа надіслано провідникам Криму і міста Симферополя.

Повірте, в нас доходить до краю...

Прийміть, дорогі українці-однодумці, наші щирі вітання від патріотів України. Звертається до Вас Петро Садівський, член об'єднання „Державна Самостійність України". Ми вважаємо себе послідовниками героїв ОУН-УПА. Бережімо честь і славу їх. Головною нашою метою є зміцнення самостійної держави і належне визнання ветеранів, які боролись за Україну.

Через вашу газету звертаюсь до всіх, кому дорога Україна, в кого болить ще душа за неї. Повірте мені, що вона – в небезпеці: існує дійсна загроза залежности, загроза відновлення СССР. Комуністичні сили активно об'єднуються, практична більшість в парляменті України уже відверто вимагає відновлення СССР, заборони всіх національно-патріотичних партій, скасування інституту президентства, зміни Конституції України.

Якщо взяти до уваги надто тяжкий стан економіки України, провину за який комуністи уміло перекладають на незалежність, і мають при цьому доступ до радіо, телебачення, газет, то народ схильний повірити їм знову. Практично всі ліві сили сьогодні уже об'єднані з комуністами Росії і мають спільні пляни. Скоро президентські вибори. Від них залежатиме, буде Україна чи ні. Тому не можна сидіти, склавши руки, а тим часом і багато зробити не маємо змоги, бо куди оком не кинь – всюди клин. Нема ні друкарні, ні паперу, ні грошей, тому просимо допомагати нам, чим хто зможе. Потрібні також добрі книжки. Діти не мають взуття, хворі не мають ліків, люди не мають мила...

Завтра може бути запізно! Доносіть до американського народу і до всіх народів і їхніх керівників, що коли впаде Україна, то російська імперія знову буде загрозою для всього світу. Впаде Україна ранком, а вечором уже всі будуть "росіянами". Повторюю: вирішальним моментом будуть призначені на жовтень президентські вибори.

Ще через вашу газету дякую дорогим друзям з Комітету Допомоги Україні, відділ Центрального Нью-Джерзі, шановному Дем'янові Гечі і всій Управі за допомогу українцям.

Прошу передати вашому американському Президентові, щоб не зробив фатальної для всього людства помилки, позбавляючи незалежну Україну матеріяльної і моральної допомоги. Нехай пан Клінтон візьме до уваги, що у світі буде мир і спокій тільки тоді, коли Україна остаточно утвердить свою незалежність від Росії, і коли Росія нарешті зрозуміє, що назад в імперсько-шовіністичне минуле вороття нема.

На мою думку, Україна повинна якнайшвидше і без ніяких перешкод приєднатися до оборонного союзу НАТО і дістати особливий статус в західній допомозі. Український народ хоче бачити в Америці свого друга і рятівника. Особливої допомоги потребує українське село, бо воно годує всю Україну. Тим часом українські селяни користуються допотопними знаряддями праці – лопатами, косами, граблями...

Петро Садівський,
Черкаська область,
село Сабодаш

Не фотографуйтеся з ними!

Дуже дякую редакції „Свободи" за опублікування листів, які подають читачі. Мені дуже сподобалося, як розуміє ситуацію в Україні Осип Бендерський. Так, там треба радикальних змін. Комуністичні злодії далі залишилися при державному кориті, і поки вони будуть при ньому, доти не буде добра. Просимо Бога, щоб Він послав нам нового Богдана чи Мазепу, чи якого іншого патріота, який би зняв з нашого народу кайдани.

Я закликаю старих еміґрантів не приймати до себе в гості так ласкаво високих чиновників з України. Їх годуєте, напуваєте, з ними фотографуєтесь та й ще гроші їм даєте, ніби ви від них залежні. Це для них як вода на млин, як дощ на суху ріллю. Це значить, що ви підтримуєте їхню злодійську політику, а для них це потіха. Не шукайте в тому для себе слави, бо навпаки, ви тим себе плямуєте.

Дуже приємно, що Олексій Коновал написав до „Свободи" знову, і ви надрукували його статтю „Чому ми виїхали з дому?". Я зрозуміла, що їхню родину до Америки змусила виїхати велика біда. Така сама біда змушує покидати рідні оселі теперішніх українців і їхати в чужину, часто бути пониженими перед іншими націями, щоб заробити на кусок хліба. А мого батька рідний брат за свободу України відбув 17 років в московських тюрмах. Вийшов з тюрми, вже не маючи здоров'я, і через 4 роки помер. Для мого батька за любов до України поляки вже були поставили шибеницю, та дивом він залишився живим. Нас було семеро дітей. До 1950 року п'ятеро з нас ще були малі і не могли працювати, а навіть як хтось працював, то нічого не платили. Не було що їсти. Ми були дуже голодні і плакали. Просили їсти, а мама не мала що дати. Пам'ятаю, як вже заснували колгоспи і з НКВД прийшли до нашої хати за зерном для держави. Не було ні зернин, а він кричить: „Давай, бандьора, хлєб!". Витягнув пістолет, щоб застрілити тата, а ми, діти, дуже плакали. Може, ті сльози і врятували батька від смерти. Десь до 1960 року я ніколи не бачила, щоб моя мама щось їла, бо ще ми, діти, навіть до тих років не наїдались так, як хотілося, хоч ставало жити легше.

Читачі „Свободи" зауважують, що у газеті трапляються слова неукраїнського походження. Звичайно, якби „Свобода" писала замість „як" „как" – це було б дуже зле. Але деякі слова в нас утвердилися як міжнародні, наприклад: футбол, баскетбол і багато інших, і мені здається, що тут немає нічого поганого. Бо ж не вернутися нам до слов'янської мови, якою говорили наші предки тому 200 чи 300 років.

Наталя Я.,
Сиракюзи

ХОЧ ЛИСТ І ПРИВАТНИЙ

Одесі потрібна „Свобода" з Америки

...Ми, активісти одеської „Просвіти", маємо два книжкових кіоски, де продаємо книжкову продукцію України. Цими днями (я надіюсь) відкриємо ще один кіоск – в Академії харчових технологій.

Ви знаєте, що в Україні уже почалась боротьба за президентство. Ліві, користуючись важким матеріяльним станом людей, можуть взяти реванш. Сьогодні потрібно все зробити, щоб цього не сталося.

Ми з головним редактором хотіли б, щоб американські українські газети "Свобода" і „The Ukrainian Weekly" надходили у наші кіоски для продажу. Якщо вдасться відкрити кіоск в Академії харчових технологій, а це кілька тисяч студентів і кілька сот професорів, то англомовний тижневик і газета „Свобода" робитимуть свою справу.

В Одесі немає жодної англомовної газети, а вивчають English тисячі, десятки тисяч людей. Також бажано продавати в кіосках і газету „Свобода" – це буде новинка в місті, а значить, її будуть читати. Тому є велике прохання допомогти нам одержувати ці видання. З часом у ми почнемо їх передплачувати.

Ще одне прохання: потрібна допомога в науковій літературі на тему харчових технологій і збереження сільсько-господарської продукції. Нам потрібно знати, хто випускає таку літературу, як можна замовити і її викупити.

А. Вдовиченко,
Одеса 36,
Центральний Аеропорт 5 кв. 6

(Листа до „Свободи" передала проф. В. Боднарук з Чикаґо).

Від редакції.
Шановні читачі, ви можете допомогти одеситам у добрій справі і передплатити для них "Свободу". Адреса вгорі або в редакції. Ваше прізвище (за згодою) ми надрукуємо в газеті.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Ансамбль „Бандура" з Перемишля виступив у Нью Йорку

Ансамбль „Бандура" в Нью-Йорку.

Стародавнє княже місто Перемишль має давні традиції музичного мистецтва. Ще за часів Данила Галицького тут розвивалась, вперше в Галичині, хорова та інструментальна музика при катедральному греко-католицькому соборі. Останнім часом музичне життя Перемишля помітно пожвавилось. В Народному домі відбуваються „Дні бандурної музики", ініціяторами яких є провідниця Українського центру в Перемишлі мгр. Ольга Попович. Бандуристи побували з концертами в США і Канаді. Їх виступ відбувся в Нью Йорку в залі Народного Дому, 7 лютого ц. р. На вечорі виступили Оля Левчишин-Попович – художній керівник, Марія Фіцак, Романа Золотник, Ірина Спольська-Онишко, Анна Смолинчак- Багінська та Олександра Смолинчак. Марія Мричко підготувала виставку народної творчости Перемищини. Концерт провадив Богдан Попович.

Микола Чорний-Досінчук

Німецький „Аурін-квартет" в УІА

13 березня в Українському Інституті Америки в головній музичній серії концертував заслужений німецький ансамбль – „Аурін-квартет". Його музиканти спеціялізуються в творчості Шуберта та Бартока. Музика останнього – вперше у програмі УІА, виконання якої має бути делікатним, з великою дозою елеґанції і без форсувань звуку. „Аурін" виконав твір Бартока саме у такій формі, за що зібрав багато вигуків „браво!"

Після перерви у програмі був струнний квінтет Ц-дур Шуберта, де партію першої скрипки грав Єнс Опперманн, а другого челя – професор університету Рузвельта в Чикаґо, українка Наталія Хома. Їх віртуозне виконання твору Шуберта стало новим відкриттям для публіки. Приваблива монументальність і драматизм глибоко запали в душі слухачів.

Богдан Марків

Збірка на творчу інтеліґенцію продовжується

У грудні 1998 року Координаційний комітет допомоги Україні (ККДУ) звернувся до української громади в Америці із закликом підтримати акцію „Збереження творчої інтеліґенції України". Закликав ККДУ усіх, кого турбує витіснення української мови і книжки та занепад науки через вимушену бездіяльність або відплив талантів за кордон, зложити свою пожертву на захист українства. Щоб ідентифікувати тих, які є кандидатами на стипендії, за попереднім домовленням, ККДУ нав'язав контакт із Спілкою письменників, Спілкою художників, Спілкою театральних діячів, Академією наук та поодинокими визначними постатями української культури і науки. До ККДУ вже надійшли списки від названих організацій. Під цю пору голова ККДУ перебуває в Україні, де у березні матиме зустріч із членами комітету, який допоможе пріоритезувати ці списки.

Відгук на звернення ККДУ та пожертви наспіли від громадян Америки, Канади і Польщі. Зібрано біля 11 тисяч долярів. ККДУ має намір надати набагато більше стипендій, ніж уможливлює сума зібраних дотепер грошей. Збірка продовжується.

Закликаємо всіх, хто ще бажає включитися в цю акцію на захист української культури і науки, передати свою пожертву на місцевий комітет, який співпрацює із ККДУ. У місцевостях, де такого комітету немає, просимо висилати свої бажання і пожертви до централі ККДУ: CCAU, Susan Drive, Chatham, N.J. 07928. Імена чи назви організацій, які піддержали цю акцію, будуть оголошені в пресі та рівночасно передані стипендистам, щоб вони могли подякувати і засвідчити про відбір стипендій. Пожертви на ККДУ та філіяли є звільнені від федеральних податків.

Пресове бюро ККДУ

Тріюмф українського хору в Едмонтоні

Під таким заголовком повилася в англомовній газеті „The Edmonton Sun" рецензія на вокально-симфонічні концерти, які відбулися 19 і 20 лютого цього року театрі у Вінспір в Едмонтоні. Едмонтонська симфонічна оркестра запросила український хор взяти участь у їхній найбільш престижевій серії концертів „Master Series" з виключно українською музикою, під назвою „Journey through Ukraine". Пів року тому Українське Музичне Товариство Альберти, головою якого є Орест Солтикевич, взяло на себе обов'язок організувати великий хор, який об'єднав такі хори: „Дніпро", Едмонтонський чоловічий хор, окремих хористів хорів „Трембіта", „Верховина", молодечого хору СУМК, церковних хорів св. Йосафата, св. Івана, св. Юрія. Всіх разом 114 хористів, які під диригентурою Марії Дитиняк підготовили хорову програму, що завершилася великим успіхом на вищезгаданих концертах. Концертами диригував Ґжеґож Новак.

Ці два концерти стали великою подією не лише в українській громаді міста Едмонтону, але в загальноканадській. Вперше слухачі симфонічних концертів, з яких дві третини становить чужомовна публіка, мали нагоду почути красу української музики.

Високий рівень її виконання дає запоруку, що в майбутньому симфонічна оркестра буде включати українські твори у програми своїх концертів.

Марія Дитиняк,
Едмонтон

Виконавці концерту „Мандрівка по Україні" у Вінспір–театрі в Едмонтоні.

ПЛАСТ — 50

Ювілейне число „Юнака"

Нове число пластового журналу „Юнак" появилось до 50-річчя Пласту в Канаді і напередодні ювілейної міжкрайової пластової зустрічі Вінніпеґ – Манітоба. Це була історична подія. Пластове юнацтво єдналось з юнаками і юначками різних країн українського поселення, щоб окремими засобами великої гри йти до мети у збереженні української ідентичности.

В програмі віддзеркалено найбільші цінності української культури, Церкви і познайомлено юнацтво з духовно-матеріяльними надбаннями наших поселенців в Канаді. У ювілейному числі „Юнака" вміщено вартісні і цікаві матеріяли. Журнал лишається великим історичним здобутком. Редакторці пл. сен. О. Закидальській та ілюстраторові ст. пл. Д. Луців належить признання за майстерне редаґування ювілейного числа „Юнака".

Пл. сен. І. Вжесневська,
Торонто

НОВІ ВИДАННЯ

Віра Левицька і український театр

Об'єднання українських письменників "Слово" (Торонто – Нью-Йорк) випустило в світ книгу Валеріяна Ревуцького "Віра Левицька: життя і сцена" (1998, 269 стор. з іл.), яка викликала значне зацікавлення читачів. Про це свідчать численні рецензії і відгуки, які надходять до "Свободи". Сьогодні ми вміщуємо оцінки трьох читачів, узяті з їхніх листів до редакції.

Лариса М. Л. Залеська-Онишкевич:

"Ця книжка віддає шану творчій одиниці і рівночасно вшановує театральних діячів доби".

Доля одного митця представляє долю багатьох українських митців, що опинилися поза Україною. В. Ревуцький підкреслює факт, який це символізує. За радянських часів нищили сліди дорадянських успіхів мисткині: знищили її портрет, який висів у фойє Львівського оперного театру. З фільму „Богдан Хмельницький" викинули сцену, у якій вона виступала (1940). Спалили її портрет (мист. Михайла Дмитренка), що був у музеї. Так ліквідували сліди української культури взагалі.

Життя Віри Гарасимович-Левицької почалося недалеко Володимира-Волинського у 1913 році. Завдяки її участі у хорі, де була солісткою, вона стала цікавитися театром. У 1933 році вступила до мандрівної трупи Опанаса Карабіневича у Ярославі, де виступала в оперетах. У цьому театрі вона зустріла актора Євгена Левицького, з яким одружилися рік пізніше. Її ролі були спочатку в побутово-етнографічних виставах, пізніше більш ліричні, і так від „Запорожця за Дунаєм" вона швидко перейшла до „Марусі Богуславки" та „Казки старого млина". Після двох років акторка з чоловіком переходять на півроку до трупи Яреми Стадника, який ставив багато оперетoк Легара, комедії Фодора, Жільберта і Лужницького. Пізніше перейшла до театру „Заграва" Володимира Блавацького. Слава театру і більш серйозний, інтелектуальний як і сучасний на ті часи, підхід режисера до постановок і ролей полонили молодих акторів. В. Ревуцький описує, які ролі Віра Левицька виконувала і з якою інтерпретацією, і як вона росла в тім театрі.

Потім були: театр „Заграва", театр ім. Івана Котляревського, театр ім. Лесі Українки, Львівський оперний театр.

Воєнні події закинули акторку в Німеччину, де разом з групою акторів вона працювала фізично. Кінець війни і доля бездомних осіб завела її до табору в Авсбурзі, де створилася група „Ансамбль українських акторів" (режисери В. Блавацький, Богдан Паздрій та Володимир Шашаровський).

Переїзд більшости акторів ансамблю до Філядельфії у 1949-50-их роках підкинув долі українських акторів нові життєві перешкоди: кінець професійного театру, і тільки доривочні постановки після важкої, головно фізичної праці.

Віра Левицька в ролі Лени і Ростислав Василенко в ролі Леоніда. „Ворог" Юрія Косача. Театр В. Блавацького, Німеччина, 1946 рік.

У книжці також є окремий розділ споминів акторки, від днів її юности (цікаві побутові описи) до переїзду в Америку. Вони написані з великим теплом і любов'ю до театру і його працівників. Віра Левицька підсумувала свою працю так: „Нашому рідному українському театрові я віддала своє життя; з ним зв'язане все моє буття. Я жила його радощами і бідами, успіхами і невдачами. Йому віддала всі свої сили, всі стремління і мрії".

Крім свідомого збереження важливих відомостей про одну галузь нашої культури, ця книжка віддає шану творчій одиниці і рівночасно вшановує театральних діячів доби.

Ростислав Василенко:

"Я грав з Вірою Левицькою в п'єсах Ю. Косача "Ворог", Іверса „Паркова вулиця, ч.13" і М. Куліша „Народний Малахій".

Відірваність України від творчого життя діяспори протягом семи декад позначилася в нівелюванні осягів мистецтва і культури, що не були під егідою соціялістичного реалізму. Все, що тут відбувалось, вважалось аматорщиною. Замовчувались високомистецькі ансамблі, колективи, наприклад, Капеля бандуристів Г. Китастого, Оперний ансамбль Б. Пюрка, Театр-студія Й. Гірняка, Ансамбль українських акторів В. Блавацького, не кажучи про поодиноких талантів, як І. Зайферт, Л. Рейнарович, Н. Носенко, Н. Горленко, В. Переяславець, Е. Козак та багато інших великих імен поза Україною, що без державного фінансування творили мистецькі шедеври.

Тому появу монографії відомого науковця-театрознавця Валеріяна Ревуцького „Віра Левицька, життя і сцена" можна лише привітати. Адже це праця про видатну українську драматичну артистку поза Україною. В діяспорі живе багато глядачів, що бачили Віру Левицьку у багатьох ролях. Це живі свідки майстерности артистки, праця ж В. Ревуцького познайомить з нею й Україну.

Тепло згадує Віра Левицька про український табір Сомме Казерне в Авсбурзі, де під керівництвом Володимира Блавацького жив і працював АУА. Перераховує всіх акторів, включно з автором цих рядків. Там я грав з Вірою Левицькою в п'єсах Ю. Косача „Ворог", І. Іверса - „Паркова вулиця ч. 13", М. Куліша - „Народний Малахій", де Блавацький зробив мене своїм режисерським асистентом. Як акторка Віра Левицька не вживала зовнішніх ефектів, щоб подобатись публіці, вона мала лише бажання жити кілька годин в п'єсі життям тієї жінки, яку вона грала. Це давало їй внутрішню чистоту і незалежність від зовнішніх ефектів. Але понад усе був її красивий, глибокий, оксамитний голос з різноманітними барвами, що запам'ятовувався назавжди, голос Віри Левицької.

Ще я мав би грати з В. Левицькою в „Патетичній сонаті" М. Куліша, вона грала Марину, я - генерала Пероцького, також як асистент режисера. „Остання наша праця, - згадує артистка, - була над „Патетичною сонатою" М. Куліша. З нетерпінням актори очікували нової постановки... Мені припала роля Марини, це така роля, про яку мріє кожна акторка. Обсада була чудова... з великим запалом взялися до праці... вже дійшли до половини другої дії, та мусіли свою працю припинити, бо нас на весні 1947 року „вискрінінгували" й викинули з табору" (Ст. 209). Про цю подію згадую і я в своїй книзі „Життя в гримі та без". Думаю, що після цього АУА вже зійшов із свого творчого зеніту.

Далі - Америка, виснажлива фізична праця, відсутність творчих умов і стабільного театру. Принагідні вистави, концерти, академії. А потім виникло все ж бажання ще раз зарграти. „Одного дня син Юрій приніс примірник „Медеї" Ж. Ануї в перекладі М. Понеділка, і каже, що то для мене роля. Прочитавши її, я була потрясена... Заграти! Ще раз і останній..." (ст. 211). Професор В. Ревуцький присвятив „Медеї" В. Левицької розділ в своїй книзі „Лебедина пісня". Давши фундаментальну літературну розвідку від мітологічної „Медеї" Евріпіда через багатьох европейських драматургів з їх трактуванням „Медеї", аж до французького драматурга Жана Ануї. Далі театральний науковець розглядаючи виконання Віри Левицької в образі Медеї робить такий висновок: „Це був тріюмф української акторки в світовому репертуарі. І нею вона проспівала свою лебедину пісню" (ст. 142). Потім продуцент Юрій Левицький видав чудову платівку „Медея - Віра Левицька", в розкішній обкладинці, надписавши мені в присвяті: „Яка велика і складна дорога від Авсбурґу до Філядельфії".

Володимир Жила:

"З монографії В. Ревуцького вимальовується світла постать Віри Левицької — благородної людини і талановитої акторки".

Монографія Валеріяна Ревуцького - це наукове дослідження, в якому висвітлюється життя і сценічна творчість Віри Левицької.

Щоб заповнити „білі плями", авторові довелось провести копітку дослідницьку роботу над архівними документами, періодикою, звертатися до текстів, виконаних на сцені драм, щоб принаймні краще встановити образ тієї дійової особи, яку відтворила акторка. Допоміжними були також розповіді людей, що близько знають Віру Левицьку.

Все це позитивно позначилося на книзі. Автор із знанням справи розповідає про життя і сценічну творчість В. Левицької як людини й мистця, творця нових естетичних принципів і концепцій.Тепер пригляньмося ближче, як автор змальовує мужній подвиг В. Левицької, що прийшла до театру з гарячим серцем і непідкупною совістю. В трудній і відповідальній ролі Поліни Бреславець в драмі-репортажу „Тріюмф прокурора Дальського" акторка „піднеслась на невидану досі у неї висоту і створила переконливий тип жінки-громадянки, готової радше вмерти, як видати кого-небудь зі знайомих". Це була справді небуденна креація, писав М. Терен у „Львівських вістях". Вистава, в цілому, була такою успішною, що німці заборонили її і тільки через рік дозволили включити до репертуару театру. А сам молодий драматург Кость Гупало заплатив за неї своїм життям, ставши жертвою совєтського аґента, який зробив донос на нього німцям, а ті його розстріляли в Києві.

Відзначено тут і постанову „Гамлета" Шекспіра, у якій Віра Левицька виступала в ролі королеви Гертруди. Ця постать в світовій театральній літературі не знайшла великої уваги критиків і долідників. В українській виставі Ґертруда у виконанні В. Левицької відчувалася як королева у владнім тембрі її голосу, як жінка, несвідома великого злочину свого чоловіка, як мати, яка пережила „злам" у своїй душі. Виразно наростало її чуття матері, що перемагало її як королеву і дружину. В останній сцені герцю поміж Гамлетом і Лаертом вся гра Левицької була пройнята чуттям материнства. Саме тут проявилося велике мистецтво у трактуванні образу Ґертруди, як королеви, дружини та як матері.

Критики писали, що В. Левицька в своїх ролях любила дотримувати „маєстату величности", тобто поєднувати свої природні зовнішні прикмети із внутрішніми, щоб утворити гармонію, яка при допомозі костюмів чи прикрас творила б повний образ дійової особи.

Глядачі, в своїй більшості, вбачали у ній героїчну акторку. Фактично вона була універсальною вродженою акторкою, призначеною Провидінням для театрального мистецтва. Домінуючим фактором завжди був її природний талант, в якому музичні здібності урівнювалися зі сценічними. У додаток, вона ніколи не цуралася важкої праці над собою.

Читаєш монографію В. Ревицького і перед тобою вимальовується світла постать В. Левицької - благородної людини, талановитої акторки, відданої справі розвитку й піднесення українського театру.

СПОРТ

В УКРАЇНІ

Медалі березня

На світовому чемпіонаті з штовхання кулі в закритому приміщенні, що проходив в Японії, українські спортсмени здобули три медалі. Призер Олімпіяди-96 Олександер Багач з Києва випередив уславленого американця Джона Годину на 35 см. Одесит Юрій Білоніг виборов бронзову медалю, а Вікторія Павлиш з Харкова вдруге стала чемпіонкою світу.

В Італії відбулись змагання за Чашу світу з плавання в басейнах коротших розмірів. Українські плавці Яна Клочкова з Харкова і Денис Силантьєв з Дніпропетровського здобули головні призи в своїх дисциплінах. 16-річна Яна перемогла в комплексному плаванні і вдруге здобула Чашу світу. Денис виборов цю нагороду в плаванні "метеликом" уже вчетверте.

17 березня ц. р. в м. Кей Біскейн, Фльорида, розпочалися ігри „багатого" тенісового турніру „Ліптон". В першому колі ігор в жіночій групі Олена Татаркова з України перемогла американку Сандру Какіч з вислідом – 6:3, 6:1, і вийшла в друге коло. Вдало розпочав цей турнір Андрій Медведєв, який переміг американського тенісиста Юстина Ґімельстоба, Ню Джерзі, з вислідом – 6:1, 6:0.

В ДІЯСПОРІ

Календар змагань УСВТ „Чорноморська Січ"

28 березня ц. р. розпочнуться футбольні ігри чемпіонату „Ґарден Стейт Сакер Ліґ", Ню Джерзі, в якій виступає дружина УСВТ „Ч. Січ".

Крім української дружини, в чемпіонаті гратимуть польські клюби („Фальконс", „Фальконс-96" і „Бейон Рапід Мазур"), два американських клюби („Бриджвотер Юнайтед" і „Сейрвіл Юнайтед"), два гаїтянських клюби („Гейшин Юнайтед" і „Ренджерс Юнайтед"), грецький („Олімпіякос") та португальський („Савт Рівер").

Американські клюби мають широкий вибір найкращих талантів з дружин університетів і коледжів. В складі УСВТ „Ч. Січ" грають заледве три футболісти, які походять з „четвертої хвилі" нових еміґрантів з України, двоє українців з Бразилії, решта – власні вихованці.

Тренером дружини є теж новоприбулий з Києва, старший викладач і тренер з футболу Київського політехнічного інституту Володимир Ковальов.

Коли і де гратимуть футболісти УСВТ „Ч. Січ"?

28 березня – на виїзді, з клюбом „Гейшин Юнайтед".
11 квітня – у себе вдома, на площі Керсі, в Юніон, з клюбом „Б. Р. Мазур".
18 квітня – на виїзді, в Савт Рівер – з португальським клюбом.
25 квітня – вдома, на площі Керсі, в Юнійон, з клюбом „Сейрвіл Юнайтед".
2 травня – вдома, на площі Керсі, в Юнійон, з клюбом „Олімпіякос".
9 травня – на виїзді, з „Бриджвотер Юнайтед".
16 травня – вдома, на площі Керсі, в Юнійон, з клюбом „Фальконс".
23 травня – на виїзді, з „Ренджерс Юнайтед".
6 червня – останні змагання сезону вдома, на площі Кесі, в Юнійон, з клюбом „Фальконс-96".

Обіжник УСЦАК: літні ігри в Україні

Головам делеґатур, ланковим, проводам спортивних товариств і молодечих організацій:

На Всеукраїнські літні спортивні ігри в Україні у 1999 році спортсмени діяспори запрошені на дві різні програми змагань:

„Всеукраїнські літні спортивні ігри 1999 року", де будуть чоловіча і жіноча відбиванки, теніс і плавання;

„Олімпійський тиждень" у Львівській області, де, крім відбиванки, тенісу і плавання, буде також міні-футбол і шахи.

Подаємо дати і місця змагань.

Урочисте відкриття ігор – 27 червня, м. Київ.
Відбиванка чоловіча – 18–24 серпня, м. Вінниця.
Відбиванка жіноча – 3–9 вересня, м. Черкаси.
Плавання – 7–11 червня, м. Харків.
Теніс – 14 – 21 серпня, м. Симферопіль.

„Олімпійський тиждень" у Львівській області відбудеться 20–30 червня.

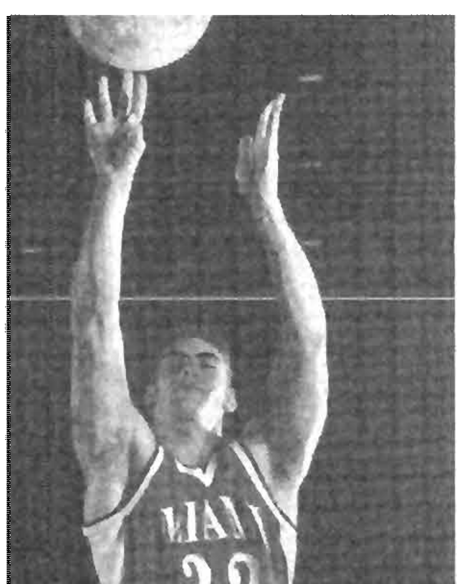
Спортсмени з діяспори самі оплачують свою подорож. Ночівлі й харчування оплачує провід ігор з державних коштів.

Ланкові, спортові осередки і молодечі організації повинні негайно розпочати реєстрацію і відбір кандидатів на поїздку в Україну і зобов'язати їх почати заходи для вироблення пашпортів.

В зголошеннях подати ім'я, прізвище, дату народження, адресу і вид спорту та конкуренції. Управа УСЦАК формуватиме збірні чоловічої і жіночої відбиванки на підставі рекомендацій товариств і ланкових.

За Управу УСЦАК:
Мирон Стебельський,
голова
Роман Пиндус,
секретар

Українська зірка американського баскетболу

Володимир Щербяк

Володимир Щербяк – колишній учень середньої школи в Колд Спрінґ Гарбор, Лонґ Айленд, Н. Й., студент Маямі університету в Оксфорді, Огайо. З молодих років займається дуже популярною в Америці кошиківкою (баскетболом). Любов до неї успадкував від свого батька, Володимира Щербяка – старшого, який свої найкращі роки посвятив кошиківці, був професійним змагуном в Американській асоціяції з баскетболу, а в 70-их роках виступав за контрактом в найкращому клюбі Еспанії „Реал Мадрид". Саме під час перебування родини Щербяків в Мадриді, 1977 року народився Володимир. Тепер Володимир – лідер баскетбольної дружини університету „Ред Гокс" („Червоні Яструби"), виступав в збірній Америки, що здобула першість в минулих Іграх доброї волі. Ентузіязмом, веселою вдачею і відмінною спортовою поведінкою Володимира надзвичайно вдоволений тренер Чарлі Колес.

Календарець тенісових змагань –1999

1–2 травня – „Тризубівка"
3–4 травня – УСЦАК-Схід, Союзівка
31 липня–1 серпня – Подвійні ігри, Союзівка
4–6 вересня – Першості УСЦАК, Союзівка
18–19 вересня – КЛК, Союзівка
2–3 жовтня – „Тризубівка"

Дорогі земляки!
Дбайте про участь ваших дітей в спортивних клюбах української спільноти в Америці!

Лещетарські змагання у Віндгемі

З нагоди 75-ліття існування Карпатського лещетарського клюбу 6 березня ц.р. відбулись лещетарські змагання в зимовому осередку Ski Windham. КЛК влаштовує такі змагання щорічно в першу суботу березня, однак цього року вони були особливо урочистими, бо припали на 75-ту річницю КЛК. Майже одночасно відбулися подібні змагання 19-20 лютого у Львові, де КЛК відновив свою діяльність в 1989 році.

Цього року, не зважаючи на сніговy бурю, на старт стало 66 змагунів і змагунок, котрі виступали у своїх вікових групах. Змагання відбулися на стандартній трасі NASTAR, на котрій не було легко їздити, бо падав сніг. Вечором відбувся бенкет, на котрому голова КЛК Юрій Попель оголосив результати змагань та вручив нагороди за 1-ше, 2-ге і 3-тє місця в кожній віковій групі. Нагороди встановив змагун сеньйорської групи Орест Федаш. Бенкетом проводив та був майстром церемонії Северин Палидович. Коротке слово про 75-ліття КЛК виголосив Роман Гавриляк.

Висліди лещетарських змагань

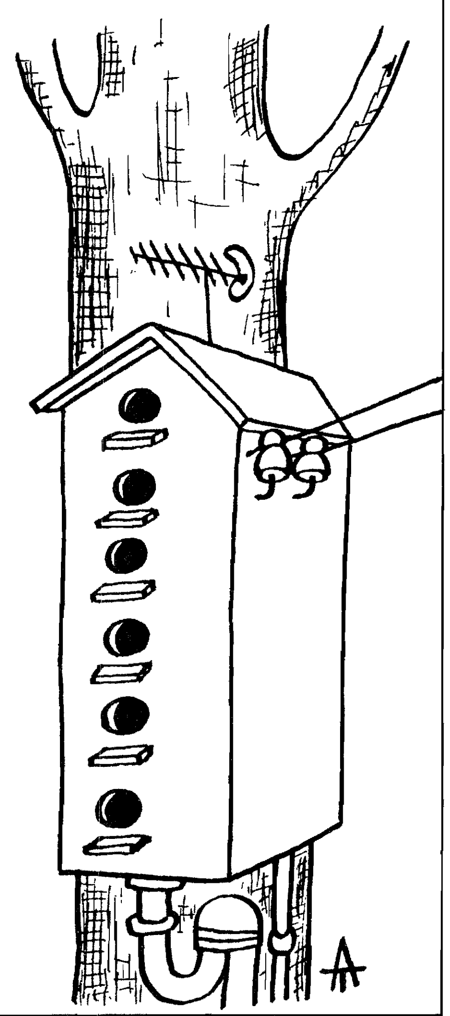
Місце	Ім'я	Час
Дівчата 8-10 років		
1.	Ляриса Кобзяр	41.07
2.	Орися Кучер	43.19
3.	Мелася Сьокало	49.24
Дівчата 11-15 років		
1.	Роксана Кобзяр	34.33
2.	Аня Качала	34.75
3.	Катя Ґейнор	34.85
Дівчата 17-19 років		
1.	Таїса Качала	34.09
2.	Таля Федаш	34.25
3.	Тамара Геймур	39.32
Жінки 20 років і старші		
1.	Володимира Ганкевич	37.46
2.	Христина Кохан	38.20
3.	Христина Гейнор	38.54
Хлопці 6-7 років		
1.	Марко Кохан	42.43
2.	Микола Сьокало	55.05
3.	Павло Гадзевич	106.28
Хлопці 11-14 років		
1.	Адріян Желехівський	31.69
2.	Олесь Косович	35.94
3.	Адріян Рибак	36.73
Хлопці 15-18 років		
1.	Юстин Матисьо	30.35
2.	Джеремі Оканер	32.02
3.	Роман Ганкевич	32.94
Чоловіки 20 років і старші		
1.	Дам'ян Віна	27.68
2.	Тарас Попель	29.76
3.	Данко Кобзяр	32.58
Сеньйори 35-50 років		
1.	Юрій Кучер	29.90
2.	Андрій Соневицький	30.57
3.	Петро Струтинський	32.58
Сеньйори 50 років і старші		
1.	Орест Федаш	31.81
2.	Джерел Тесяк	34.61
3.	Андрій Качала	34.69

4-літній Петрусь Івасівка не мав супротивників у своїй віковій групі і з'їхав в часі 1:02:61.

Роман Гавриляк

Матеріали про спортивні події підготував
Омелян Твардовський

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ
ОЛЕКСІЯ ТАЛІБАНОВА, АНГЛІЯ

Були колись війни...

З календаря на 1915 рік
“Найлутший приятель жовніра”
Збережено мову оригіналу.

Бомби з літаків

Оден італійський іжінєр винайшов апарат на бомби, які кидає ся з літаків. Їх випробовано на ріжнородних бальонах і аеропланах, а відтак уживано в Тріполісі із знаменитим успіхом. Уряджене апарату полягає на тім, що він зроблений з алюмінійового начиня, тяжкого 5 кільоґрамів, в якім міститься 20 бомб, що важуть по 1-7 кільоґрамів; начинє так уряджене, що бомби в нім не можуть експльодувати перед часом. Воно находить ся в середині літака і через звичайне потиснене рукою бомби спадають в часі до двох секунд і до одної мінути на землю і там вибухають. При такій скорости, з якою порушає ся літак, т.є. 70 кільометрів на годину, можуть бомби так вилітати, що одна бомба буде падати що кождих 10 метрів землі.

Машинові ґвери на воздухоплавнім знаряді

В лютім в Франції на військовім полі до літаня були переведені проби стріляня з машинових ґверів, в нарочно збудовані опанцеровані місця для летчуків. Відтак такі проби стріляня з воздухоплавних приряд́ів були звернені на землю, відтак в повнім леті були переведені; наслідки були вповні вдоволяючі, так що тепер Франція в тім напрямі постановила певне число летучих знарядів машиновими ґверами вооружити.

Машинові ґвери, які носять рядові на плечах

Побіч проб, роблених з машиновими ґверами на колісцях, тепер відбувають ся проби машинових ґверів, які жовніри носять на плечах. Через те неприятель не може пізнати, що то за відділ, доки, очевидно, не пічне він стріляти і нанесе багато шкоди.

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Склероза

Лікарі давно знали, що багатогранна склероза (Multiple sclerosis), дуже шкодить людині. Останні наукові відкриття довели, що вона не лише нищить оболонку довкруги нервів, але також перетинає нерви, після чого всі функції даної частини тіла заникають.

Амніосентеза

Коли батьки хотіли дізнатися про стать очікуваної дитини чи упевнитись у її нормальному розвиткові, робили т. зв. амніосентезу. Цей захід, звичайно, застосовували після чотирьох місяців вагітності.

Тепер це роблять після 11-12 тижнів. Але досвід свідчить, що з більш раннім проведенням цього тесту пов'язані певні небезпеки, зокрема деформація ноги або викидень.

Високий тиск крови в легенях

Підвищений тиск крови в легенях можна зменшити, якщо дожильно ввести ліки - Prostaclystin. Причиною підвищення тиску є, на думку лікарів, дієтичні пігулки різного роду, якщо їх вживають тривалий час.

Як зберегти серце?

Вживанням фолятів, вітамінів Б-комплексу, головно вітаміну Б-6 можна зменшити ризик серцевих захворювань наполовину. Ці вітаміни є в яйцях, воловині, бананах, зеленій ярині і салатах.

Голови болять в освічених

Це трохи звучить як пересуд, але чим вища освіта людини, тим більше вона страждає від головного болю. Досвід свідчить, що від головного болю страждають 38 відсотків людей з числа тих, які мають середню освіту, і 49 відсотків, - які закінчили коледж і мають наукові ступені.

Спілкування допомагає

Значно більше людей, ніж досі вважали, вмирають від удару мозку чи серця. Удар спричинює третину всіх смертей в Америці. В наслідок удару близько третини хворих стають частково інвалідами, одна третина має часткові ушкодження, а решта - поважні ушкодження.

Дослідники з університету в Пенсильвенії одну групу щурів після удару ізолювали, а другу утримували спільно з іншими. Останні одужували швидше. Отже, товариство, підтримка громади відіграють велику ролю в одужанні.

Хронічна втома

Хронічна втома - це стан організму, який впливає на працю, родинне і особисте життя людини. Емоціональна і ментальна напруженість вичерпують сили організму, стійкість, зменшують ензими, мінерали, збіднюють кров. Ослаблений організм стає легко доступним для всього роду вірусів і бацил.

Треба знайти причину такого стану і усунути її забезпеченням відпочинку, зменшенням напруженості, зміною на краще стилю життя.

За матеріялами американської преси

Лев Мацієвич — перша жертва авіяції

В КІНЦІ НОМЕРА

У 1910 році під час показових летів перших літаків в Петербурзі сталася велика біда — з літака випав морський офіцер Лев Мацієвич, один з перших летунів Росії . Йому було 33 роки. Подія дуже схвилювала столичну громаду. Поет Олександер Блок написав вірша “Летун відпущений на волю”, який уже став клясичним, а Гліб Котельников (випускник військового училища в Києві) придумав парашут РК-1, за взірець якого послужила хустинка, що її жінки носять в сумочках.

Лев Мацієвич був одним з перших летунів українського походження. Він народився на Сумщині, закінчив у Харкові Технологічний інститут, а потім — Морську академію в Миколаєві. На фльоті він займався будовою підводних човнів, доки не захопився авіяцією, зокрема її бойовим застосуванням.

Україна посідала визначне місце в житті Мацієвича. Він був членом українських гуртків і громад в Харкові, Миколаєві, Севастополі і Петербурзі, матеріяльно допомагав українському політичному рухові.

На честь Лева Мацієвича пошта України випустила конверт з його портретом, фрагмент якого вміщено у газеті.

СПОРТ

Франція не перемогла

Відбувся тур відбіркових ігор з футболу Чемпіонату Европи-2000. Україна у своїй четвертій групі займає перше місце, але зустріч з сильною збірною командою Франції минулої суботи тривожила українських шанувальників футболу. Проте футболісти на засмутили їх, коли зіграли з французами внічию — 0:0. На стадіоні було майже 79 тисяч глядачів.

Спортивні коментатори назвали результат цього матчу другою сенсацією після розгрому, який команда Еспанії учинила Австрії — 9:0.

Український музей в Бразилії

„Вражений силою духу української громади в Бразилії, яка плекає спадщину своїх батьків і дідів, залишаючись осередком української культури за тисячі кілометрів від історичної батьківщини. Великий вам уклін і подяка.
Олександер Никоненко,
посол України в Бразилії“.

Подібні відгуки залишили в Українському музеї міста Курітиби, в Бразилії, голова ПУН-ОУН, останній Президент УНР в екзилі М. Плав'юк, голова Світової Федерації Української Жіночої Організації Оксана Бризун-Соколик, Генеральний консул України – проф. Василь Кириченко з дружиною, президент Світового Конгресу Дмитро Ціпивник з дружиною та інші.

Український музей вже відвідало понад 4 тисячі осіб. Минулого року пощастило збільшити експозицію завдяки подружжю Ірині і Діонізію Хома, які подарували для музею матеріяли, з яких директорка музею Режіна Шпак-Лапунька-Рубінець замовила нові вітрини.

Ірина Хома подарувала також манекен з власним строєм, в якім вона виступала, коли в Бразилії Григорій Авраменко почав свої навчання хору і танців. Це було у 1948 році.

Слід зазначити, що наші хореографи Марія Волощук, Павло Марсіо Фуцці побували 1994 року в інституті імені Григорія Авраменка у Львові, де вивчали народні танці Волині, Полтави і Покуття, які тепер виконує місцева фолкльорна група „Барвінок“.

Минулого року Український музей збагатився ще одним гуцульським строєм, в якому танцювала Марі Режіна Лапунька, маючи тоді 6 років, в новій столиці Бразилії – місті Бразилія в липні 1963 року на запрошення, яке було великою честю.

Д-р Михайло Рубінець

Я проллюся крапелькою крови
на Твоє священне знамено
В. Симоненко

Ділимося тяжкою вісткою, що 25 березня 1999 року трагічно загинув в автокатастрофі на Київщині неподалік Борисполя визначний правозахисник, громадський активіст і державний діяч, публіцист і трибун

св. п. ВЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІЛ

народжений 24 грудня 1937 р. в с. Вільхівець на Звенигородщині.
Висловлюємо глибоке співчуття дружині
Атені Пашко, сестрі Валентині, синам Андрієві й Тарасові, численним друзям і побратимам Покійного.

Громадське вшанування св. п. В'ячеслава ЧОРНОВОЛА відбудеться в Нью-Йорку в суботу 1 травня 1999 року

Складаємо пожертви в Фонд Музею Шістдесятників у Києві

Організація "Людські права в ХХ сторіччі"

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

ПАРАСКЕВІЇ ВАСИЛИНИ-СТЕТЦЮК

будуть відслужені

СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 20 квітня 1999 р. в

Люрді, Франція;
Дітройті, Мишиген;
Варен, Мишиген;
Денвер, Кольорадо;
Гошеві і Зарваниці в Україні.

В той день просимо з'єднатися з нами в молитвах за Параскевію Василину.

РОДИНА

Похоронили М. Барана

Громада Кергонксону провела на вічний спочинок заслуженого громадянина і парафіянина, магістра Михайла Барана, який відійшов у вічність 7 березня 1999 року, залишаючи по собі засмучену не тільки Кергонксону і околиці, але багатьох земляків з інших місць поселення.

В похоронному заведенні його прощали Оля Равлюк – від Церковного комітету, проф. Володимир Бакум – від хору „Золотий Гомін", і д-р Осип Мороз, який накреслив життєпис покійного. Він народився 25 квітня 1921 року в селі Лісники коло Бережан, у патріотичній родині Дмитра і Анни Соколовської. Початкову і середню освіту закінчив в Бережанах, і почав студії медицини у Львові, які мусів перервати через воєнні події. Від молодих років належав до ОУН. Перебуваючи в Німеччині, в Регенсбургу, закінчив студії на фармацевтичному факультеті УТГІ в Мюнхені, де одружився з учителькою народних шкіл Михайлиною Марусин. У 1949 році еміґрував з дружиною до Америки. У Нью-Йорку працював спершу фізично, а коли вивчив мову, влаштувався на працю в лікарняній ляборатоpiї як технічний працівник.

Перейшовши на пенсію, поселився в Кергонксоні, де включився в громадське і церковне життя. Був членом Координаційного комітету допомоги Україні, членом хору „Золотий Гомін", головою церков комітету і Братства св. Володимира Великого.

Під час Служби Божої, що її відправив о. Юрій Годенчук, о. канонік Еміліян Шараневич виголосив зворушливу проповідь.

На цвинтарі прощала його доня Оксана Баран, а на тризні – зять Зенон Ушак, внучка Мелянія Ушак, сват Євген Стахів, д-р Іван Сєрант і автор цих рядків, який підкреслив його чесноти, велику жертвенність, побожність і покору, з якою зносив свої фізичні і душевні болі впродовж довгих років, будучи прикованим до ліжка. Не скаржився, будучи вірним практикуючим християнином. Йому було все дороге, що носило українське ім'я. Його тішило все добре і корисне, і боліло зле та невідрадне. Незвичайно милої вдачі, він виявляв свої погляди і думки спокійно і ясно, а критику, навіть гостру, приймав уважно і без емоцій. Ніколи не говорив про інших зле, знаючи, що навіть найгостріший меч не завдасть такої глибокої і болючої рани, як поганий язик. Своєю погідною вдачею єднав довкола себе приятелів.

Нехай Всемогутній Господь прийме його праведну душу у свої небесні хороми, винагородить за всі добрі діла і наділить нев'янучим вінцем у щасливій вічності. Замість квітів на могилу зібрано на Духовну Семінарію у Львові 900 дол. на Семінарію в Стемфорді – 400 дол., на фільм Українського Католицького Освітнього фонду – 240 дол. і на УВУ – 50 дол.

Д-р Роман Барановський

СПРОСТУВАННЯ ПОМИЛКИ

В „Подяці" і „Відгуках" на книжку „ВЕСНА НА ВІКИ" було поміщено неправильно Ярослав Славутич. Правильно має бути **д-р ЯР СЛАВУТИЧ**

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ділиться сумною вісткою, з членами Фундації УВУ, професорами і студентами УВУ, та нашою громадою, що 15 березня 1999 р. відійшов у вічність у Воррен, Миш. фундатор Фундації Українського Вільного Університету

бл. п.
інж. ОСТАП ЗАХАРКІВ

Покійний Остап народився 10 жовтня 1915 р. в селі Вишнівчик, Галичина.
Упокоївся на 83-му році свого корисного трудолюбивого життя.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ІРЕНУ
ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні.

Управа Фундації УВУ складає Вам, достойна пані Ірено, наше глибоке співчуття по втраті вашого дорогого мужа Остапа.

Нехай американська гостинна земля буде йому легкою,
а пам'ять про нього залишиться назавжди між нами.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

Ділимося сумною вісткою, що дня 15 березня 1999 р. на 83 році трудолюбивого життя відійшов у вічність по заслужену нагороду найдорожчий МУЖ

бл. п.
дипл. інж.
ОСТАП ЗАХАРКІВ

відомий філантроп
нар. 10 жовтня 1915 р. у Вишнівчику, Галичина.

Активний член УККА, Рідної Школи, ООЧСУ, а в 1960-их роках, один з основників Курсу Української Мови при Вейн Стейт Університеті, Миш. Ті курси покійний сам фінансував.

Свою прикмету філантропа, покійний закріпив пожертвами на церкву і школу „Непорочного Зачаття" в Гемтремк, Миш., та особистими фундаціями в імені Остапа і Ірини Захарків, для Українського Вільного Університету – 46,000 дол.
На українські студії при Іллинойському університеті – 9,500 дол.
Для виховання оо. Василіян – Крехів Україна – 37,000 дол.
Для богословських студій Українського Католицького Університету, Рим – Львів – 50,000 дол.
Для Українського Музею, Воррен, Миш. – 25,000 дол.
Останніх 20 років покійний віддано працював у музеї в Дітройті-Воррен.

ПОХОРОННІ відправи відбулися:

ПАНАХИДА 17 березня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Бугая, Гемтремк, Миш.

ПОХОРОН 18 березня о год. 10-ій рано в церкві Непорочного Зачаття, Гемтремк, Миш., а відтак процесія відпровадила покійного на цвинтар „Воскресіння" під проводом Впр. о. Ігумена Роберта Лукавого, ЧСВВ.

В глибокому смутку залишилися:
дружина – ІРИНА
кузини – ГРИГОРІЙ і МАРІЯ СТЕЛЬМАХ з родинами
– ВАСИЛЬ і ОКСАНА ОГАР з родиною
племінник – о. крилошанин МИХАЙЛО СТЕЛЬМАХ
кузинки – ЮЛІЯ КАПІТАНЕЦЬ з родиною
– АННА БІЛОУС з родиною

Нехай американська земля буде йому легкою.
Вічна йому пам'ять!

ПОПРАВКИ

В післяпохоронній подяці О. Руденській зайшли дві помилки: в третьому параграфі повинно бути "Ми вдячні о. А Гановському". Адресу п. Руденського слід читати: Mr. Ihor Rudensky, 3117 Wales Ave., Parma, OH 44134

* * *

12 березня в статті "Куди йдемо, українська спільното?" стоїть підпис "Рома Дигдало, голова УАКРади. Р. Дигдало є головою Крайової УАКР, що є дорадчим органом Екзекутиви УАКР. А головою Української Американської Координаційної Ради є Ігор Ґавдяк.

У ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ
смерти нашого дорогого БАТЬКА

бл. п.
інж. ВАСИЛЯ ПЕРЕГІВСЬКОГО

старшини Української Галицької Армії визвольних змагань
та колишнього в'язня Берези Картузької

будуть відправлені поминальні

СЛУЖБИ БОЖІ

у церквах:

св. Юрія в Ню Йорку;
св. Михаїла в Ню Гейвен, Конн.;
св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й.

Просимо згадати його в своїх молитвах.
дочки – ІРЕНА МОКРІВСЬКА з родиною
– НАДІЯ ТРОЯН з родиною

З глибоким та болючим жалем повідомляємо приятелів та знайомих, що 25 березня 1999 р. відійшла у вічність на 78-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
ЕВА ЗОЗУЛАК

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 26 березня 1999 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Gonce Funeral Home.

ПОХОРОННІ відправи в суботу, 27 березня в церкві свв. Петра і Павла, Curtis Bay, MD., а опісля на цвинтар св. Михаїла в Baltimore, MD.

Залишила у глибокому смутку:
мужа – ПЕТРА
доньок – МАРУСЮ
– ІРКУ
– ГАЛЮ з мужем ПАВЛОМ McCormick
внучок – ЛЯРИСУ
– ХРИСТИНКУ

Вічна їй пам'ять!

Ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 9 березня 1999 р. упокоївся в Бозі учитель музики

св. п.
ВОЛОДИМИР ЧИЖИК

нар. в Ярославі 21.XII.1917 р.

Початкову науку гри на скрипці одержав в родинному місті Ярославі, пізніше студію-вав музику у Львівській консерваторії і Вищій Музичній Школі у Відні. Учителю-вав в музичній школі в таборі Міттенвальд в Баварії. По приїзді до Чикаго, здо-був науковий ступінь в навчанні музики в Університеті DePaul. Довгі роки вчи-телював в публічних школах міста Чикаго, а теж провадив оркестрою All City High School. Крім того мав свою власну розривкову оркестру, з якою грав серед української та інших етнічних громад Чикаго.

Похоронні відправи відбулися 12 і 13 березня з каплиці Музики до Українського Католицького Собору свв. Володимира і Ольги, а відтак на цвинтар св. Миколая.

Вічна йому пам'ять!

Великим горем і сумом прибита:
дружина – МАРІЯ ПУСЯ ЧИЖИК
сестрінки – ХРИСТЯ СОБОЛЬ з родиною
– ЛІДА і СТЕФАН ОЛЕНЧУКИ
– ІЛЯРІОН ЛУШПИНСЬКИЙ з родиною
кузинки в Америці і Польщі.

Складаю щиру подяку всім за участь в похоронах, слова співчуття, пожертви на Служби Божі на Духовні Семінарії і Богословську Академію у Львові, на церкву свв. Володимира і Ольги в Чикаго, та інші добродійні цілі.

Особлива подяка струнному квартетові проф. Михайла Голіяна за гру під час Панахиди.

Дружина

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 6 березня 1999 р., на 91-му році життя, по короткій недузі відійшла від нас у вічність наша улюблена ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ЕВДОКІЯ ЛУЧКАНЬ

Залишила в глибокому смутку:

мужа – ВОЛОДИМИРА
внуків – РОКСОЛЯНУ і СВЯТОСЛАВА з мамою ВАЛЕНТИНОЮ
племінницю – НАТАЛКУ ЛУЧКАНЬ в Україні
брата – ОЛЕКСАНДРА з родиною в Україні
племінників – ВАЛЕРІЯ, АНТОНА і ОЛЕКСАНДРА з родинами
– ВОЛОДИМИРА КОНДРАТЬЄВА з родиною
– СЕРГІЯ і ДМИТРА ЯЦЕНКІВ з родинами
родичку – ВІРУ РАЧКОВСЬКУ (дів. ГАВРИЛЮК) з родиною
родича – БОРИСА ДЕНТЮКА з родиною в Австралії
близького друга – ВІКТОРА МАРКОПОЛЬСЬКОГО з родиною
приятелів і знайомих в Америці і в Україні.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 9 березня 1999 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Полярського, в сослуженні о. протоієрея Якова Нортона і о. протоієрея Дмитра Мамчура, диригента Василя Романищина зі співаками з церкви в Ню Бріттан і св. Михаїла з Гартфорду.

10 березня 1999 р. о год. 8-ій рано, по прощальній панахиді в церкві св. Володимира, тіло покійної було похоронено на православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж. На цвинтарі прощав св. п. Евдокію о. прот. Дмитро Мамчур від парафії св. Володимира, пані-матка Ірена Мамчур – від сестрицтва св. Варвари, Володимир Лучкань з внуками Роксоляною і Святославом від родини – племінниця Наталка Лучкань, Віктор Маркопольський, Оксана Стиранка, Люда Черешньовська, Христя Гафткович і Володимир Саляк від друзів і приятелів.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на Пластову пресу в Україні: Plast, Inc. 144 Second Ave., New York, NY 10003-8305.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 22 березня 1999 р. відійшов у вічність наш найдорожчий ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

СТАНІСЛАВ ЖЕЛЕХІВСЬКИЙ

нар. 28 березня 1909 р.

ПАРАСТАС у п'ятницю, 26 березня 1999 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lytwlyn & Lytwyn, 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

ПОХОРОННІ відправи в суботу 27 березня 1999 р. о год. 10:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

доньки – ЛЮБА БАК-БОЙЧУК з мужем ІГОРЕМ
– НАДЯ МАТКІВСЬКА з мужем ЗЕНОНОМ
внуки – ЗЕНЯ МАТКІВСЬКА-ОЛЕСНИЦЬКА з мужем ЛЮБОДАРОМ
– ЛЮБА МАТКІВСЬКА-КАРУЗО з мужем ДЖОНОМ
– НАДЯ БАК-БОЙЧУК
– ГРИГОРІЙ БАК-БОЙЧУК з дружиною ХРИСТИНОЮ
– ОЛЕНКА МАТКІВСЬКА-СПІКЕР з мужем ПАВЛОМ
– ЕРИК МАТКІВСЬКИЙ з дружиною ОЛЕЮ
– АНДРІЙ БАК-БОЙЧУК з дружиною ЗІНОЮ
– ЛОРА БАК-БОЙЧУК
правнуки – ОЛЕНКА ОЛЕСНИЦЬКА
– ГРИГОРІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ
– ІВАН ЧЕЙС КАРУЗО
– НАДЯ ОЛЕСНИЦЬКА
– ЗЕНЯ СПІКЕР
– ЕНЗО М. БАК-БОЙЧУК
– ТРЕВОР СТЕНФОРД КАРУЗО
брат – о. БОГДАН ЖЕЛЕХІВСЬКИЙ з дружиною паніматкою НАДІЄЮ
швагрова – ЗОЯ ЖЕЛЕХІВСЬКА
сестри – ОЛЬГА ЦАР
– ІРЕНА ЖЕЛЕХІВСЬКА ГАНКЕВИЧ

Замість квітів родина просить складати пожертви на „Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля".

ВОСЬМИЙ КУРІНЬ УПС ім. ГРИГОРА ОРЛИКА ділиться сумною вісткою з членами куреня, всіми пластунками і пластунами та громадянством, що 6 березня 1999 р. відійшов на вічну ватру в Дітройті, на 82-му році життя член куреня пластун сеніор

бл. п.

ЗЕНОВІЙ МИРОСЛАВ ТОМКІВ

ПОХОРОНИ відбулися 11 березня 1999 р. з церкви Непорочного Зачаття в Гемтремк-Дітройт.

Похований св. п. Зеновій на цвинтарі Мт. Олівет, Дітройт.

На руки шановної дружини – вдови Ірини складаємо всій родині наші щирі вислови співчуття.

В пам'ять покійного друга Зеновія курінь переводить збірку пожертв на Фонд Допомоги Пластові в Україні.

Пожертви просимо пересилати на адресу курінного касира: Bohdan Kurczak, 294 Chestnut Ave., East Meadow, N.Y. 11554

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 27 лютого 1999 р. відійшла у вічність наша дорога СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

д-р мед.

ЗИНОВІЯ Т. ЗАЯЦЬ

Урод. 20.IX.1922

ПАРАСТАС відбувся в похоронному заведенні Музики при Чикаго аве.

ПОХОРОННІ відправи відслужені 3 березня 1999 р. в катедрі св. Миколая в Чикаго та на українському цвинтарі.

Залишені у смутку:

сестри – ІЗАСЛАВА ДРЕЗНЕР
– ІВАННА ЯВОРСЬКА
сестрінки – ВІКТОР
– ХРИСТИНА з чоловіком і дітьми

Знайомих і приятелів просимо про молитви.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 4 березня 1999 р. на 94-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

СТЕФАНІЯ ЕЛІЯШЕВСЬКА

з дому КИЯК

ПАНАХИДА відбулася 8 березня 1999 р. в похоронному заведенні Музики в Чикаго, Іл.

ПОХОРОННІ відправи відслужені 9 березня ц.р. в церкві свв. Володимира і Ольги та на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Іл.

В глибокому смутку залишилися:

дочка –ВІРА ДЖУЛИНСЬКА
сини з дружинами – ОЛЕГ і ЛЯРИСА ЕЛІЯШЕВСЬКІ
– АНДРІЙ і ВІРА ЕЛІЯШЕВСЬКІ
внуки – МАРКО ДЖУЛИНСЬКИЙ з родиною
– ЛІДА ДЖУЛИНСЬКА-ВЕЙНЕТ з родиною
– АНДРІЙ ДЖУЛИНСЬКИЙ
– ХРИСТЯ ЕЛІЯШЕВСЬКА
– АЛЕКСАНДЕР ЕЛІЯШЕВСЬКИЙ
ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна їй пам'ять!

У В А Г А! ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

СОЮЗІВКА буде закрита тільки від 1 лютого до 15 квітня

Канцелярія Союзівки і головний будинок **відкриті протягом року**

За інформаціями чи в справі замовлень кімнат на 1999 рік

просимо телефонувати: **(914) 626-5641 • (914) 626-4638**

E-mail: SQSS@AOLcom; Web: www.SOYUZIVKA.com

Calls to UKRAINE

$0.42 per/min

Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia $0.39, Belarus $0.42, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 30 c/min.

For information call AOF International:

1-800-449-0445

ARKA Company DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА ВЕЛИКДЕНЬ! Вже маємо: чудові писанки, святочні картки, прибори для писання писанок і інше.

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed stamped envelope to:

Single Ukrainians
P.O. Box 24733,Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

ПОСИЛКИ, ГРОШІ, ХАРЧІ З КАТАЛОГУ
до рук адресата
В УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ, МОЛДОВУ, РОСІЮ ТА КРАЇНИ ПРИБАЛТИКИ

КОРАБЛЕМ **$0.79/lb** ЛІТАКОМ **$1.99/lb**

Кожна одинадцята посилка - безкоштовно!
По бажанню замовника забираємо пачки з хати

European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service

Tel.: (908) 805-9664

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

VATRA
INTERNATIONAL

76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK
NJ. 08880

Офіційний представник фірми

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, N.Y. 10276

UKRAINE-PAC

(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

• ПРАЦЯ •

Шию нові і переробляю старі жіночі і чоловічі речі. 30 років практики в цій професії. Модельєр різних видів одягу. Телефонувати

(201) 823-1198 Наталія

Потрібна особа для опіки старшої жінки та легкої домашньої праці. Платня 150 дол. на тиждень плюс помешкання і харч.

Тел.: (732) 577-1455

ПОШУКУЮ ЖІНКУ

до домашньої праці.

Тел.: 1(610) 377-5824

Праця для мужчин і жінок з замешканням або без. Ремонт будинків, прятання в будинках і готелях. Також потрібний супер

Тел.: (718) 389-6747

Пошукуємо жінку, 35-55 років, для опіки двох хлопчиків (4 роки і 18 місяців), і легкої домашньої праці. Можливо з проживанням і харчуванням. Знаходимось у Вірджінії, недалеко від міста Вашінгтону.
Тел.: (202) 268-6292, (703) 875-6592 (703) 255-6532

До уваги власників підприємств, професіоналістів, бізнесменів

„Свобода" дає Вам надзвичайну нагоду!

Ви можете БЕЗПЛАТНО вмістити оголошення у нашій газеті у відділі дрібних оголошень (Classified), якщо Ви пошукуєте помічників до праці. Це робиться з метою допомогти новоприбулим українцям знайти працю і тим самим прилучитися до українського середовища в Америці й Канаді.

Пришліть нам свої короткі повідомлення і ми друкуватимемо їх безплатно. Вигоду одержить кожен, а відтак – українська громада в цілому.

Факс: **(973) 644-9510 („Свобода")**

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

Чи Ви вже розрахувалися за "Альманах-1999"? Якщо ні, то вишліть 12 дол. сьогодні. Слід пам'ятати, що "Альманах" не є безплатним дарунком УНСоюзу, а лише акцією поширення українського слова серед наших читачів.

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!

Папа Римський Іван Павло II править Українську Службу Божу та Молебен з нашими Владиками з нагоди 400-ліття Берестейської Унії. Свята Літургія відправлена в Базиліці Св. Петра в Римі. Співає галицький хор 200 осіб. Відео 7797.

НОВІ ВІДЕО

VIDEO 7797B
МОЛЕБЕНЬ ПРАВИТЬ ПАПА РИМСЬКИЙ

VIDEO 1998
СЬОМА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Ціна 30 дол.

Найбільший вибір в Америці:
Аудіо касети та компакт диски. Народні та популярні пісні з України. Писати до:

APON RECORD & Video Co.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

Переробимо ваше відео з європейської системи на американську і навпаки. ***Ціна 25 дол.***

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ ІЗНАЙОМИМ
ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.

Фірма ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 1999 рік!

тел: 1-800-265-9858

• НА ПРОДАЖ •

Apartment for sale. Yalta – Crimea – Ukraine. Romantic health-resort.
1 room apt. with balcony,
3 floor, all facility.
Можна говорити по-українськи.
Tel.: (619) 583-6857

Selfreliance UA Federal Credit Union

Самопоміч Українсько-Американська Кредитова Спілка

734 Sandford Avenue., Newark, NJ 07106
•Tel (973) 373-7839 • Fax (973) 373-8812 •

2200 Route 10 West, Parsippany, NJ 07054
• Tel (973) 451-0200 • Fax (973) 451-0400 •

• http://www.selfreliance.org •

BUSINESS HOURS:
Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. - Closed

Чи не час поміняти автомобіль?

АВТОВІ ПОЗИКИ на НОВЕ чи ВЖИВАНЕ авто на тих самих процентах!

від 6.75% APR

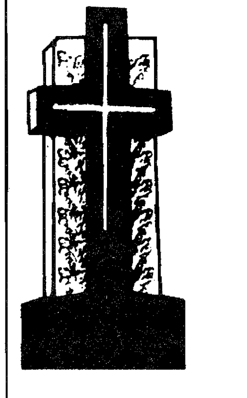
24-годинне ухвалення *

до 100 відсоткове фінансування!

*або переоформіть Вашу існуючу автову позику (до 2% нижче Вашої теперішньої рати)!***

* *Якщо кваліфікуєтесь. 24 годин після виповненої заяви та підтвердженої інформації.*
*** Не може бути нижче активної рати на данний час.*
Лише зареєстровані у Ню Джерзі авта - Всі тарифи підлягають змінам.

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГАМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568